

Tan Ahikar

NÜJLEJLE

Mĩ dọ linlin gbetó tòn kpo nũnywẹ tòn kpo sín jòtèn hwexónu tòn lẹ dọkpo dọ Tan Ahikaa tòn mē. È sixu mọ hlónhlón e é dọ é gbón xexó mē gègè tòn lẹ gblamē, kaka je Kolan jí, kpo Alenuwema Xóxó ọ kpo Yọyọ ọ kpo jí.

Mosaïque e è mọ dọ Treves dọ Allemagne é dẹ xlé jijo Ahikar tòn dọ nũnywẹtọ gbẹ ọ tòn lẹ tentin. Hwenuxó tòn e dọ sinme é dje.

Azän e jí è wlan tan ene dọ é ko nyí xóta dẹ bọ è ko dọ xó d'ẹji tawun. Akowé lẹ wá wlan dọ Xwè Kanweko Nukontón ọ mọ hwenu e è mọ dọ tan nukontón ọ tòn dọ wema Alamu tòn dẹ mē dọ xwè 500 J.H.M.

É dọ wẹn dọ tan ọ nyí xexó dẹ, é nyí tan ă. Nũgbó ó, nũxátó ó sixú tunwun nũ éné ó dọ wexwẹ gó nú The Arabian Nights mē. È wlan kpo nũnywẹ kpo, bọ tan e mē nũwiwa, linlin kpo hwlenhwlen klewun dẹ kpo gó é nọ dón ayi mē lẹ tòn wá gudo tòn ọ jí. Medesúsínino e è nọ dọ bọ nọ lin nũ kpón é wẹ nyí nũ xọ akwẹ hugān e wēgbójínótó ọ dọ é.

Nũwlanwlán ọ má édée dọ akpáxwé ene jí: (1) Tan ọ; (2) Nũkplónmē ọ (Nũnywexó e bọ d'ewu lẹ é dẹ wẹ); (3) Tomeyi Ejiwu tòn; (4) Nũjledonũwu lẹ aló Lọ lẹ (ee Ahikar nọ zán dọ fọ nũkplónmē nọví tòn sín ví e wá nũ nyí dò é tòn é).

WEMATÁN 1

Ahikar, ee nyí Vizie Đaxó Asilii tòn é dọ asi 60, amọ, è ko dọ dọ é kún na jí ví sunnu ó. Ene wu ọ, é yí nọví tòn sín ví dọ dọ ví. É nọ hẹn nũnywẹ kpódó nũnywẹ kpó gó ayi mē hú nũdudu kpódó sín kpó.

1 Tan Haiqâr Nũnywẹtọ ó, axósú Senakelibu ó sín gān, kpódó Haiqâr nũnywẹtọ ó sín nọví nyọnu sín ví Nadan kpó tòn.

2 Hwenu e axósú Asilii tòn kpódó Ninivu tòn kpó dọ axósú du wẹ ó, gān dẹ tíin, bọ è nọ ylọ ẹ dọ Haikáa.

3 É dọ dọkun, bọ dọ dọkun gègè, é dọ nũnywẹ, é nyí nũnywẹtọ, é nyí nũnywẹtọ, é dọ linlin ẹagbe, bọ dọ acekpikpa.

4 É dọ mọ có, é jí ví dẹbũ ă. nyọnu éné lée mē wẹ é ná nyí gũdútọ tòn dẹ.

5 Éné ó wú ó, é vé n'i dẹsú, bọ gbe dọkpó ó, é kplé sunvino lée kpódó mesento lée kpó, kpódó azětó lée kpó, bọ tín ninome e mē é dẹ ó kpó nũ e wú é ma sixú jí ví ă é kpán nũ yě.

6 Bọ yě dọ n'i dọ: “Yi sá vọ nú nũmesen lée, bọ sa vo nú yě, bónú yě ná ná wẹ ví sunnu dọkpó.”

7 Éné ó gúdo ó, é bló nũ e yě dọ n'i é, bọ sá vọ nú vodún lée, bọ sa vo nú yě, lobo sa vo nú yě.

8 Yě ka yí gbe n'i ă. Éné ó gúdo ó, é dídó kpó wũvé kpó, kpó wũvé kpó.

9 Éné ó gúdo ó, é lẹ kọ yi Mawu Ajalónlón, bọ sa vo nú Mawu Ajalónlón, bọ dọ nũ n'i, bọ sa vo n'i kpó ayi tòn bí kpó dọ: ‘Mawu Ajalónlón, hwi mē e dọ jínukúnsin kpódó ayíkúngban kpó é!

10 Un dọ vo sa nú wẹ wẹ dọ a ná ví sunnu dọkpó mì, bónú é ná dọ gbọ nú mì, bọ ná wá kú ce hwenu, bọ ná myọ nukún ce, bọ ná dọ mì.’

11 Éné ó gúdo ó, gbe dẹ se gbe n'i, bọ dọ n'i dọ: “Èe a nọ ganje vodún lée wú je nukon, bọ nọ sá vọ nú yě ó, éné ó wú wẹ a ná jí ví ă káká je gbe towe bí mē.

12 Lo ó, zín nọví towe nyọnu Nadáni sín ví, bọ só ẹ dọ dọ ví towe, bọ ná kplón nũ e a ná kplón ó, é ná kplón ẹ, bọ é ná dọ wẹ hwenu e a ná kú é.”

13 Éné ó gúdo ó, Jakóbu da nọví tòn nyọnu ví Nadáni; Éné ó gúdo ó, é só ẹ jó nú nyọnu anónunọ tantón, bọ yě ná nọ anọ ẹ, lobo ná hẹn ẹ.

14 Éné ó gúdo ó, yě nọ ná nũdudu ẹagbe ẹagbe lée, bọ nọ kplón ẹ, bọ nọ dọ avọ e é só sikáká dọ bló ná é, bọ nọ dọ avọ vọvọ cécé kpódó vọvọ cécé kpó. É jínjón azinkpo e è zě lēenkanvọ dọ bló ná lée jí.

15 Èe Nadáni wá su, bọ je zónlin dọ jí sédlutín gaga dẹ dọhun ó, é kplón ẹ walo ẹagbe, wēma wlanwlan, nũnywẹ kpó tame-nũkplónmē kpó.

16 Azän gègè gúdo ó, axósú Senakelibu kpón Haikáa bọ mọ dọ é ko kpo bí, bọ lẹ dọ xó n'i.

17 ‘Xóntón ce nukúndẹji, mē e dọ nũnywẹ é, mē e è dẹji dọ wũ tòn é, mē e dọ nũnywẹ é, tokpóngán, wēgbójínótó ce, vizie ce, gān ce kpódó gān ce kpó; nũgbó wẹ, a ko kpó dẹsú, bọ xwe towe ko dọ kpinkpen wẹ; hwenu e a na gosín gbe éló mē ó ko se yá.

18 Đọ mē e ná je tẹn ce mē dọ hwi mē ó nú mì.’ Bọ Haiqâr dọ n'i dọ: ‘Sémédọ ce, ta towe ní nọ gbe káká sóyi! Nọví ce nyọnu ví Nadáni dọ finé, un só ẹ dọ dọ ví ce.

19 Un kplón ẹ, bọ kplón nũnywẹ ce kpó nũnywẹ ce kpó ẹ.’

20 Axósú ó dọ n'i dọ: ‘Haikáa! kplá ẹ wá nú mì, nú má mọ ẹ, bọ enyi un mọ dọ é jexa hũn, só ẹ dọ ten towe mē; éné ó gúdo ó, a ná yi gbọjẹ, bọ ná nọ gbe towe e kpo ó mē dọ gbọjẹ ẹagbe mē.’

21 Éné ó gúdo ó, Haikáa yi xlé nọví tòn nyọnu ví ó Nadáni. Bọ é kpa susu n'i, bọ dọ gbe n'i dọ é ní dọ hlónhlón kpódó yěyi kpó.

22 É kpón ẹ, bọ yí wān n'i, bọ j'awá dọ wũ tòn, bọ dọ nú Haiqâr dọ: ‘Vị towe wẹ Haiqâr? Un nọ xo dẹ dọ Mawu ní có ẹ. Lẹ e a wa azọ nú nyẹ kpódó tó ce Sahadúmu kpó gbón ó, mọ dọkpó ó wẹ ví towe éló ná wa azọ nú mì, bọ ná bló nũ e un dọ ná wa lée, hudo ce lée, kpódó azọ ce lée kpó, bónú má só ẹ su, bọ ná ẹ hlónhlón dọ ta towe mē.’

23 Haikáa je kpo dọ axósú ó nukon, bọ dọ n'i dọ: “Sémédọ ce, ta towe ní nọ gbe káká sóyi! Un byọ wẹ dọ a ní dọ suulu dọ ví ce Nadan wu, bọ só nũwanyido tòn lẹ ke ẹ, bonu é ná dọ sixu sèn wẹ lee é jexa gbón é.’

24 Éné ó gúdo ó, axósú ó xwlé nũ d'ẹ jí dọ é mí ná só ẹ dọ dọ mē nukúndẹjí dọ xóntón tòn lée mē, bọ ná dọ sí sí dọxó n'i. Jezu kí si nú alọ tòn lée, bọ dọ gbe n'i.

25 Éné ó gúdo ó, é yí Nadáni. nọví tòn nyọnu sín ví ó xwedó e, bọ só ẹ dọ xọ e mē è nọ nọ é dẹ mē, bọ nọ dọ nũ kplón ẹ wẹ zān kpó kéze kpó, káká bọ nũnywẹ kpódó nũnywẹ kpó gó n'i hú nũdudu kpódó sín kpó.

WEMATÁN 2

"Almanaque Richard wamaməno tən" hwexónu tən dé. Sən mavəməvə e kúnkplá walo gbətó tən lə é dó akwé, nyənu lə, nūsisə, ajəwiwa, xóntən lə wu. Nūnywəxó e dən me tawun lə é wə dō Wemafo 12, 17, 23, 37, 45, 47. Só Wemafo 63 jlé dó nū e é nō dō dó me wu dō égbé lə é dē lə wu.

1 Lə e é kplón ε gbən ó né: 'Vĩ ce! dótó xó ce, bó xwedó wədexáme ce lée, bó flín nū e un dō lée.

2 Vĩ ce! ényí a se xó dē hūn, é ní kú dō ayi towe me, bó ma dō nú me dēvo ó, é má nyí mǎ ǎ ó, é ná húzú akán gbədə, bó ná dó dē towe zo, bó ná dó vé nú we, bó é ná dó winnyá we, bó winnyá ná hu we dō Mawu nukon, gbətó.

3 Vĩ ce! ényí a se xó dē hūn, ma jlá ó; ényí a mō nūdé hūn, ma dō ó.

4 Vĩ ce! bló bó xódjido towe bəkun nú me e dō tó dō we wé é, ma ka nō yawū na xosin ó.

5 Vĩ ce! a se nūdé hūn, ma só hwlá ó.

6 Vĩ ce! mi ma tún kan e é ko sú é ó, mi ma tún kan ó;

7 Vĩ ce! ma nō ba dəkpe e dō wəxó é ó, dō é nō dəkpo, bo nō wá yì, loo, flínflín dāgbe dē nō nō ayi kaka sɔyi.

8 Vĩ ce! nyənu xlonó dē ní ma flú we ó, é má nyí mǎ ǎ ó, a ná kú dō kú e nyla hú bǐ ó me, bó é ná dən we dō dō me káká bó a ná je mō me.

9 Vĩ ce! ma jló nyənu e é nō só nū dó bló nū ná, bó nō nu célu ó; Heelú we nú a ná nū e nyí towe ó, abí a só nū e dō alo towe me ó n'i, bó é dən we dō hwe me ó, Mawu ná sin xome dó we.

10 Vĩ ce! mi ma nō cí amaditín dōhun ó, dō é nō sən ama dō atín lée bǐ nukon, bó nō ná sɪnsɛn dāgbe dō yě bǐ gúdo.

11 Vĩ ce! zé ta dó dō, bó dē gbe towe fá, bó nō wa nū dāgbe, bó nō dī zonlin gbən ali jlójló jí, bó ma nō xlonó ó. Ma só gbe towe yi jí hwenu e a dō nū ko wé é ó dō nū é nō gbá xwé dē kpódó gbe dāxó dē kpó ó, tóci ó ná nō gbá xwé gēgē ayihongbe ayihongbe; bó enyi hlɔnhlɔn wé é nō dó gle ó na ó, é na dē gle ó sín lakunmi lə sín abota gló gbədə ǎ.

12 Vĩ ce! awínnya sísó siin xá nūnywétó ó, é nyó hú è nu vɛɛn xá gbətó nūblawukúnúmetó.

13 Vĩ ce! kən vɛɛn towe kən nyi hwejiɔnɔ lə sín yodo me, ma nu ahan xá me e ma tuùn nūde ǎ, me e é ma dō sísí ná ǎ lə é ó.

14 Vĩ ce! té dó nūnywétó e nō dō sísí nú Mawu lée wú, bó cí yě dōhun, bó ma sekpó me e ma tunwun nū ǎ lée ó, é má nyí mǎ ǎ ó, a ná cí é dōhun, bó ná kplón walo tən lée ó.

15 Vĩ ce! nú a mō xóntən abí xóntən dē ó, tén ε kpón, bó éné gúdo ó, a ná só ε dó dō xóntən kpó xóntən kpó; mi ma ka kpa susu n'i ma tén kpón ó; ma ka hen xó towe gblé xá me e ma dō nūnywé ǎ é ó.

16 Vĩ ce! hwenu e afokpa dē na nō afó towe jí é ó, dī zonlin xá ε dō wūn lə jí, bó bló ali nú vǐ towe, xwédo towe kpo vǐ towe lə kpo, bó bló bó tɔjihun towe syen cobó é na yì xù ó jí, bó na gbən tɔsisa tən lə jí, bó na gó, bó é na kpéwú ǎ . hwlen.

17 Vĩ ce! ényí dəkunno du dàn ó, yě nō dō: "Nūnywé tən we zón bó é du," bó nú wamaməno dē du ó, togun ó nō dō: "Xove tən we zón."

18 Vĩ ce! nū e é nō dū ayihóngbe ayihóngbe ó kpó nū e é dō ó kpó nō kpé e;

19 Vĩ ce! ma nō nōzo xá xlonó ó, ma dū nū xá ε ó, ma ka lə j'awá hwenu e adāngbome nōzo towe tən dō jije wé é ó. Ényí kentó towe wa nū nyi dō nú we hūn, dē xomenyinyó tən xlé e.

20 Vĩ ce! me e nō dō sísí nú Mawu ó, dō ná dō sísí n'i, bó ná dō sísí n'i."

21 Vĩ ce! me e ma tuùn nū ǎ é nō j'ayǐ bo nō klén afó, bó nūnywétó ó, é na bo klén afó ó, é nō húnhún ǎ, é na bo tle j'ayǐ ó, é nō yawu site, bó enyi é dō azon je wé ó, é sixu kpé nukún dó gbe tən wu. Lo ó, me e ma tunwun nū ǎ, xlonó ó, azon tən ó, atínkén dē dō finé ǎ.

22 Vĩ ce! ényí mēdē sekpó we, bó é hwe hú we ó, yi kpé e, bó nō te, bó nú é ma sixú sú axó we ǎ ó, Aklúnɔ tən ná sú axó we.

23 Vĩ ce! ma xo vǐ towe ó, dō vǐ towe e é nō xo dó jikpá me ó cí zunkó e é nō dó jikpá ó me é dōhun, é nō bla akwekpo nu, é nō bla kanlin lée, é nō bla hən dōhun.

24 Vĩ ce! hen vǐ towe dō nūnyanyawiwa jí, bó kplón ε walo dāgbe cobó é na fón gǔ dó jǐ towe, bó na dó vé nú we dō togun ó tentin, bó a ná só ta dō ali lə jí kpo kplé lə jí kpo, bó é na dən tó nú we dō nū nyanya e é wá lə é wu.

25 Vĩ ce! ma ba nyibú kló e dō zo dāxó é dōkpó ó, ma ka zun xóntən xá mēbléblé ó, ma ka ba kannumɔ jlɛnɔ dē abí mesentó nyənu ajotó dē ó, dō nū e a nō wa lée bǐ tame yě wé yě ná hen nū gblé.

26 Vĩ ce! mejitó towe lée ní má dó nu we ó, éné ó, nū yětɔn ní nyó Aklúnɔ nukún me; dō é ko dō: "Me e ma gbé wǎn nú tó tən abí nō tən ǎ ó, kú wé é ná kú; "

27 Vĩ ce! ma dī zonlin gbən ali jí ahwanfunnú mevo ó, dō a tunwun hwenu e kentó ná wá kpé we dó é ǎ, bó ná nō gbesisə me n'i.

28 Vĩ ce! ma cí atín e ma dō ama ǎ, bó ma nō wú ǎ é dōhun ó, loo, cí atín e é só ama tən lə kpo ala tən lə kpo dó é dōhun; dō me e ma dō asi ǎ, é ma ka dō vǐ ǎ ó, gbətó lə nō gbé wǎn n'i, atín e ma dō ama ǎ, bó ma nō na sɪnsɛn ǎ é dōhun.

29 Vĩ ce! cí atín e nō ná sɪnsɛn dō ali tó ó dōhun, bó me e dō finé lée bǐ nō dū sɪnsɛn tən lée dōhun, bó kanlin e dō gbětótóló me lée nō gbojé dō yeten tən gló, bó nō dū ama tən lée dōhun.

30 Vĩ ce! ləngbó dēbū e nō flú ali tən lée kpó gbé tən lée kpó ó, é nō húzú nūduqu nú hla.

31 Vĩ ce! ma dō: "Gǎn ce ó, xlonó wé, bó nye ka dō nūnywé" ó, bó ma dō xó e é ma tunwun ǎ é kpódó xlononú kpó ó, é má nyí mǎ ǎ ó, é ná gbé wǎn nú we.

32 Vĩ ce! ma nyí mesentó éné lée e gǎn yětɔn lée nō dō nú yě dō: "Sékpó mǐ" lée ó.

33 Vĩ ce! ma dīdī alo dó kannumɔ towe dō gbé tən nukon ó, dō a tunwun me e ná xo akwé nú we hú me bǐ dō nukonme é ǎ.

34 Vĩ ce! ma dī xesi nú Aklúnɔ towe e dō we é ó, é ma wá cí abwe nú we ó.

35 Vĩ ce! bló bónú xó towe lée ní nyó dəkpe, bónú dē towe ní víví; ma lɔn nú gbé towe ní sè afó towe jí ó, é má nyí mǎ ǎ ó, é sixú je akon towe jí hwe dēvo."

36 Vĩ ce! a só nūnywəxó dó xo nūnywétó dē ó, é ná hwlá dó akón tən winnyá dōhun; lo ó, nú a só kpo dó xo me e

ma tunwun nũ ă é ó, é ná mọ nukúnnú je nũ me ă, é ná se nũ ă.

37 Vĩ ce! ényí a sé nũnywétó dó nú hudo towe lée hũn, ma ná sɛn gɛgɛ n'í ó, dó é ná bló azɔ towe lɛ e a jló gbɔn é, bó nú a sɛ xlonɔ dó ó, ma ná sɛn n'í ó, lo ó, hwi dɛsúno yi, bó yi wa azɔ towe, dó nú a dɛ gbe n'í, é ná bló nũ e jló we ó ă." Ényí yɛ sɛ we dó azɔ dɛ gbɛ hũn, yá wũ bló.

38 Vĩ ce! ma só me e dó hlɔnhlɔn hú we é dó dó kɛntó nú we ó, dó é ná zé jlɛ towe dó jĩ towe, bó ná ba hlɔn we.

39 Vĩ ce! tɛn vĩ towe kpó mesentó towe kpó kpɔn cóbónú a ná só dɔkun towe lée dó alɔ me nú yɛ; dó me e dó alɔ góngón ó, è nɔ ylɔ ɛ dó nũnywétó, é na bo nyí xlonɔ, bó lɛ nyí xlonɔ, bó me e dó alɔ vɔ é ó, è nɔ ylɔ ɛ dó wamamɔnɔ, nũnywétó, é na bo nyí nũnywétó lée sín gán ó.

40 Vĩ ce! Un dɔ colocyth, bó mì aloée, un mọ nũdɛ vɛsin hú wamamɔnɔ kpódó nũ e ma sukpó ă é kpó ă.

41 Vĩ ce! kplón vĩ towe dɔ é nĩ nɔ hɛn nũ dó mimɛ jí, bo nɔ lɛ dɔ xovɛ, bonu é na kpé nukún dó xwé tɔn wu ganji.

42 Vĩ ce! ma kplón nũnywétó lée sín gbɛ me e ma tunwun nũdɛ ă lée ó, dó é ná vé n'í.

43 Vĩ ce! ma dɛ ninɔme towe xlɛ xɔntɔn towe ó, é má wá gbɛ wán nú we ó.

44 Vĩ ce! nukúntintónnɔ ayixa tɔn nɔ vé jlɛ hú nukúntintónnɔ, dó è sixu xlɛ ali nukúntintónnɔ kpɛdɛ kpɛdɛ, loɔ, nukúntintónnɔ ayixa tɔn ó, é nɔ xlɛ ali me ă, bo nɔ jó ali jlɔjlɔ ó dó, bo nɔ yĩ ali e ma sɔgbɛ ă é jí ali.

45 Vĩ ce! afɔ e mɛdɛ nɔ klɛn afɔ dó é nyó hú dɛ tɔn e nɔ klɛn afɔ dó me é.

46 Vĩ ce! xɔntɔn e sekpɔ me é nyó hú nɔvĩ dɔgbɛ e dɔ zɔ é.

47 Vĩ ce! dɛkpɛ nɔ vɔ có, nũkplɔnkplɔn nɔ nɔ ayĩ, bó gbɛ ó nɔ vɔ bo nɔ wá huzu vɔ, amɔ, nyikɔ dɔgbɛ dɛ nɔ wá vɔ ă, é nɔ lɛ wá vɔ ă.

48 Vĩ ce! me e ma dó gbɔjɛ ă é ó, kú tɔn nyó hú gbɛ tɔn; avĩ ya wɛ è nɔ se ó, é nyó hú hanjiji; dó aluwɛ kpódó avĩ ya kpó ó, ényí yɛ dɔ xesi dĩ nú Mawu wɛ ó, é nyó hú hanjiji kpó awájije kpó.

49 Vĩ ce! bɛsé sín asá dɔ alɔ towe me ó, é nyó hú xevĩ e dɔ nɔzo towe sín zɛn me é; lɛngbó e dɔ akpá towe ó nyó hú nyibú e dɔ zɔ é; gboli dɔkpó dɔ alɔ towe me ó, é nyó hú gboli afatɔn (1.000) dɔ zinzɔn wɛ; wamamɔnɔ è nɔ kplé ó nyó hú è nɔ fúnfún nũdɔdɔ gɛgɛ fúnfún kpé; ayísájɛ gbɛdɛ ó, é nyó hú kinnikinnĩ kúkú; bó gbɔfún kilóo dɔkpó nyó hú dɔkun kilóo dɔkpó; dó siká kpó kpatágan kpó dɔ hwláhlwá dɔ kó me, bó só nɔ mọ yɛ ă; lo ó, gbɔfún ó nɔ nɔ axi lée me, bó è nɔ mọ ɛ, bó é nɔ nyó dɛkpɛ nú me e nɔ dó é.

50 Vĩ ce! dɔkun kpɛvĩ dɛ nyó hú dɔkun e gbakpé é.

51 Vĩ ce! cukú gbɛdɛ nyó hú wamamɔnɔ kúkú.

52 Vĩ ce! wamamɔnɔ e nɔ wa nũ jlɔjlɔ ó nyó hú dɔkunno e kú dɔ hwɛ me é.

53 Vĩ ce! hɛn xó dɛ dó ayi me, éné ó, é ná sukpó nú we, bó có hwiɛé bó ná dɛ nũ e hwláhlwá xɔntɔn towe é xlɛ.

54 Vĩ ce! xó dɛ ní má tɔn sín nu mítɔn me cóbónú mì ná lin tamɛ kpɔn ó. Ma nɔ te dɔ me e dɔ jlɛ dɔ wɛ lée tɛntin ó, dó xó nyanya dɛ wɛ nɔ zɔn bó jlɛ nɔ tɔn sín me, bó jlɛ nɔ tɔn sín jlɛ me. lo ó, hɔn sín finɛ bó yi gbɔjɛ."

55 Vĩ ce! ma dĩ xwi xá me e dó hlɔnhlɔn hú we é ó, lo ó, nɔ dó suúlu, bó nɔ dó suúlu, bó nɔ dó walo jlɔjlɔ, dó nũ dɛbũ nyó hú mɔ ă.

56 Vĩ ce! ma gbɛ wán nú xɔntɔn towe nukɔntɔn ó ó, dó xɔntɔn wegó ó sixú nɔ ayĩ ă.

57 Vĩ ce! yi ba wamamɔnɔ e dɔ wuvɛ tɔn me lée wú, bó dɔ xó dó wũ tɔn dɔ Sultan nukɔn, bó wa gán e dó wɛ a dɛ ó, bó hwlɛn ɛ gán sín kinikini sín nu me.

58 Vĩ ce! ma dɔ vivĩ kɛntó towe tɔn sín kú ó, dó hwenu kpɛdɛ gudo ó, a na huzu nɔzo tɔn, bó me e dɔ wɛ ko wɛ é ó, a na dó sísí n'í, bó na dó sísí n'í, lobo na nɔ kpó xá ɛ je nukɔn bo na dó gbe n'í.

59 Vĩ ce! ényí sín ná nɔ te dɔ jĩnukúnsin, bó aklasú wiwi dɛ ná wɛ, bó myla ná vívĩ wiin dɔhun ó, me e ma tunwun nũ ă lée kpódó xlonɔ lée kpó ná mọ nukúnnú je nũ me, bó ná dó nũnywɛ.

60 Vĩ ce! ényí a jló ná dó nũnywɛ hũn, hɛn dɛ towe dó adingban jí, hɛn alɔ towe dó ajo jí, bó hɛn nukún towe dó nũ nyanya wú ó; éné ó, è ná ylɔ we dɔ nũnywétó."

61 Vĩ ce! nũnywétó ní xo we, xlonɔ ní ma kɔn célu dó wũ we ó. Nɔ hwi hwɛ hwi hwɛ hwi hwɛ hwi hwɛ hwi hwɛ hwi dɛé hwenu e a dɔ winnyawinnya me é.

62 Vĩ ce! mì ma nɔ nukɔn nú gbɛtɔ hwenu e é dɔ aɛ kpa wɛ é ó, mì ma ka nɔ nukɔn nú tɔsisa hwenu e sín ná ja é ó.

63 Vĩ ce! ma yáwũ yi alɔwliwli me ó, dó ényí nũ nyó ó, é ná dɔ: 'Sɛmɛdɔ ce, bló nũ nú mì'; bó enyi é wá tɔn dɔ azɔn ó me ó, é na kpɔn me e zɔn bó nũ ó je é.

64 Vĩ ce! me e nyó dɛkpɛ dɔ awu tɔn me ó, xóɔɔdɔ tɔn dɔkpó ó wɛ é nyí; me e dɔ awu tɔn me ó, xóɔɔdɔ tɔn lɔmɔ nɔ cí mɔ.

65 Vĩ ce! ényí a fin nũ hũn, dɔ nú Sultan, bó ná ɛ akpáxwɛ dɛ, bónú é ná hwlɛn we gán dɔ así tɔn, dó é ma nyí mɔ ă ó, a na dɛ dɔ xomesin nu.

66 Vĩ ce! zun xɔntɔn xá me e alɔ tɔn gó xo, bó gó xo é, bó ma zun xɔntɔn xá me e alɔ tɔn dɔ xúxú wɛ, bó xovɛ sín é ó.

67 Nũ ɛnɛ tiin bó axósú ó kpódó ahwanfuntó tɔn lée kpó sixú nɔ ayijayĩ me ă: gánhonyitɔ ó sín yadonume, acekpikpa nyanya, jlɔ nyanya wiwa, kpódó ace gannaganna kpa nú me e dɔ aɛ kpa wɛ é kpó; nũ ɛnɛ è ma sixú hwlá ă lée dɛ: nũnywétó, xlonɔ, dɔkunno kpódó wamamɔnɔ kpó.'

WEMATÁN 3

Ahikar nɔ jó alɔɔɔdɔ dɔ acekpikpa ó sín nũ lɛ me kpo kanɔdonũwu kpo dó. É só nũdɔkan tɔn lɛ jó nú atavĩ tɔn sín vĩ mɛbletɔ ó. Tan jiwũ e dɔ xó dó lee me e nɔ dɔ nũ zɛ xwé wu é dɛ nɔ huzu adingbannɔ gbɔn é wu é dɛ. Nũ e è bló kpo ayixa kpo bo na dó dɔn Ahikaa wá é zɔn bó è dó kúhwɛ n'í. É cí dɔ Ahika sín vivɔnu wɛ.

1 Haiqâr dɔ mɔ, bó hwenu e é dɔ gbɛta éné lée kpódó lɔ éné lée kpó nú nɔvĩ tɔn nyɔnu sín vĩ Nadan ó, é lin dɔ émí ná xwedó yɛ bí, bó tunwun dɔ émí dɔ nũciko kpódó vlevle kpó, kpódó nũkiko kpó xlɛ émí wɛ dɔ tɛn tɔn me ă.

2 Éné ó gúdo ó, Haikáa nɔ xwé tɔn gbe, bó só dɔkun tɔn lée bí jó nú Nadan: kannumɔ tɔn lée, mesentó nyɔnu tɔn lée, só tɔn lée, kanlin tɔn lée kpódó nũ e é dó lée bí kpó.

éné ó, hlǎnhlón e é nó dọ nǔ e é ná dọ é kpódó nǔ e é nó gbé é kpó dọ Nadáni sín alo me.

3 Haiqâr nọ gbọje dọ xwé tǎn gbe, bọ hwedelenu ó, Haiqâr nọ yi kpa susu nú axósú ó, lobo nọ lé kọ yi xwé.

4 Ée Nadan mọ dọ é mí d́ésúnọ we dọ ace bó ná dọ gbé nǔ nú me ó, é gón ten e me Haiqâr dẹ ó kpón, bó ná kọ ẹ, lobo je hwe dọ ẹ jí hwedebũnu e é tǎn ó, bó nó dọ: ‘Nylo ce Haiqâr dọ dota tǎn me. é ka só tuùn nǔtí dín ă.’

5 É je kannumọ lée kpódó mesentó nyǎnu lée kpó xo jí, bó je só lée kpó lākúnmi lée kpó sa jí, bó je nǔ e nylo tǎn Haiqâr dọ lée bǐ zán jí.

6 Ée Haikáa mọ dọ é mí kún kú nǔbláwũ nú mesentó é mǐtǎn lée kpó me e dọ xwé tǎn gbe lée kpó ó ó, é sí te bó nya ẹ sín xwé tǎn gbe, bó sé me dọ axósú ó dọ é mí gba nǔdọkan é mǐtǎn lée kpódó nǔdudu tǎn lée kpó kpé.

7 Axósú ó sí te, bó yló Nadáni, bó dọ n’i dọ: ‘Hwenu e Haikáa kpó dọ lanme syen hunsin dagbe me ó, me dẹbũ só ná kpé nukún dọ dọkun tǎn lée wú ă.

8 Nadan sín alo je nylo tǎn Haikáa kpó dọkun tǎn lée bǐ kpó jí, bó dọ hwenénu ó, é byó xwé gbe ă, é só tǎn ă, é ka dọ gbe n’i ă.

9 Éné ó gúdo ó, Haiqáa lé kọ sín azǎ e é wa xá nǎvǐ tǎn nyǎnu ví Nadan ó wú, bó é lé vé n’i tawun.

10 Nadáni ka dọ nǎvǐ kpeví dọkpó, bó è nọ yló ẹ dọ Benuzardáni, bó Haiqáa só ẹ dọ Nadáni tenme, bó kplón ẹ, lobo só ẹ sù kpódó yěyi dǎxó dẹ kpó. É jó nǔ e é dọ lée bǐ n’i, bó só ẹ dọ xwé tǎn gbe.

11 Ée Nadan mọ nǔ e je é ó, wuhwíhwan kpódó wuhwíhwan kpó je jǐ tǎn, bó é je nǔ hlún dọ jí nú me e dọ nǔ kanbyọ ẹ we lée bǐ, bó nó kọ nylo tǎn Haiqâr dọ: ‘Nylo ce nya mì sín xwé tǎn gbe, bó kọ . é yǐ wǎn nú nǎvǐ ce hú mì, amǎ, enyi Mawu Ajalǎhlón ọ na hlǎnhlón mì ọ, un na dǎn awé e è na hu mì é wá jǐ tǎn.’

12 Nadáni ka dọ tame lín dọ nǔ e ná zón bó é ná nyǐ afóklénnú é wú we. Éné ó gúdo ó, Nadáni lé kọ wá ayi me, bó wlán wěma sé dọ Akíci, axósú Pési tǎn Caxáxi nǔnywétó ó ví ó.

13 ‘Fífá, lanme na nọ ganji, hlǎnhlón kpó yěyi kpó ná gosín Senakelíbu Asilíi xósú ó kpódó Ninívu tǎn kpó gón, kpódó wěgbójínótó tǎn kpódó wěgbójínótó tǎn Haiqâr kpó gón, axósú dǎxó! Gankwé dọkpó ní nọ nye kpó hwi kpó tentin.”

14 Ényí wěma éló wá gǎn towe ó, nú a yá wũ yi Nisliní sín tǎdo me, bó yi Asilíi kpódó Ninívu kpó ó, un ná só axósú duto ó jó nú we ahwanfunfun mevo, ahwanfunfun mevo.’

15 É lé wlán wěma dẹvo sé dọ Ejípu xósú ó. ‘Axósú hlǎnhlónno, fífá ní nọ nye kpó hwi kpó tentin!’

16 Ényí hwenu e wěma éló ná wá gǎn towe ó, a sí te bó yi Asilíi kpódó Ninívu kpó, dọ ayíkúngban Nisilíi tǎn jí ó, un ná só axósú duto ó jó nú we, ahwan kpódó ahwan kpó mevo.’

17 Nǔwlánwlán e Nadáni wlán ó cí nylo tǎn Haikáa sín wěma dọhun.

18 Éné ó gúdo ó, é bló wěma we lée, bó só nylo tǎn Haiqâr sín wuntun dọ yě jí; yě dọ mǎ có, yě kpo dọ axósú ó sín hǎnme.

19 Éné ó gúdo ó, é yi bó wlán wěma dọkpó ó sín axósú ó gón sé dọ nylo tǎn Haiqâr dọ: ‘Fífá kpó lanme kpó nú Vizier ce, wěgbójínótó ce, gǎn ce, Haiqâr.

20 Haiqâr, nú wěma éló wá gǎn towe ó, kplé sója e dọ kpó xá we lée bǐ, bónú yě ní dọ awu kpódó kén kpó, bó ná hén yě wá nú mì azǎn atǎngó ó gbe dọ Nisrín sín tǎdo me.

21 Ényí a mọ un ja gǎn towe hún, yá wũ bló bó ahwangónu ó ná tǎn ahwan mì kentó e jló ná fun ahwan xá mì é dọhun. ahwankpá ọ, bó na dǐ xesi nú mì, dọ kentó mǐtǎn we ye nyí, bó gbé wǎn nú mì.’

22 Éné ó gúdo ó, é dọ wuntun wěma ó jí, bó sé dọ Haikáa gbón mesentó axósú ó tǎn dọkpó jí. Éné ó gúdo ó, é zé wěma dẹvo e é wlán ó, bó té dọ axósú ó nukón, bó xa n’i, lobo só wuntun ó xlé ẹ.

23 Ée axósú ó se nǔ e dọ wěma ó me ó, é flú bǐ, bó xome sín i, bó dọ: ‘Un dẹ nǔnywé ce xlé! éte un wa nú Haiqâr bó é wlán wěma éló lée sé dọ kentó ce lée? Nǔ dagbe e un wa n’i ó sín axó e un nọ ná ẹ ó né a?’

24 Bọ Nadáni dọ n’i dọ: ‘Sémedó! mì ma lé sín xome ó, lo, mì nú mì ní yǐ Nisrín sín tǎdo ọ me bó kpón dọ tǎn ọ nyí nugbò à jí.’

25 Azǎn atǎngó ó gbe ó, Nadáni fón, bó kplá axósú ó kpódó sója tǎn lée kpó, kpódó gǎn ó kpó, bó dǐdó gbětótóló me dọ Nisrín sín tǎdo me. Axósú ó kpón nǔ bó mọ! Haiqâr kpódó ahwangónu ó kpó dọ tenme.

26 Ée Haikáa mọ dọ axósú ó dọ finé ó, é sekpó ahwanfuntó lée, bó dẹ xlé yě dọ yě ní tǎn ahwan axósú ó lẹ e é dọ gbón dọ wěma ó me é. é.

27 Ée axósú ó mọ nǔ e Haikáa wa é ó, adohu adohu dǎxó dẹ je jǐ tǎn, bó xesi dǎxó dẹ je jǐ tǎn, bó é sín xome dǎxó dẹ.

28 Bọ Nadáni dọ n’i dọ: ‘Sémedó, a ma mọ nǔ ă cé? nǔ e me nyanya éló wa é? lo ó, ma sín xome ó, ma sín xome ó, ma lé vé wũ ó, lo ó, yi xwé towe gbe, bó jínjón axósú zinkpo towe jí, bó un ná kplá Haiqâr wá gǎn towe, bó un ná blá ẹ, bó ná blá ẹ kpódó kǎn kpó, bó un ná nya kentó towe sín zo nú we, un ná wa azǎ ă.’

29 Éné ó gúdo ó, axósú ó lé kọ wá axósú zinkpo tǎn jí, dọ xome sín i dọ Haikáa wú, bó é só wa nǔ dẹbũ n’i ă. Nadan yi Haiqâr gón bó dọ n’i dọ: ‘W’allah, nylo ce! Xome hun axósú ó dǎxó dọ hwi wú, bó dọ kú nú we, dọ a wa nǔ e é zón we lée wú.

30 Dín ó, é sé mì dọ we dọ a ná jó sója lée dọ azǎ yětǎn lée jí, bónú hwi d́ésúnọ ná yi gǎn tǎn, bó ná blá alo towe lée dọ gúdo, bó ná wlo afó towe lée, bónú mesédó axósú Ejípu tǎn lée ná mọ nǔ éné lée; ye kpo axosu yetǎn kpo nọ dǐ xesi ná.’

31 Hwenénu ó, Haiqâr yǐ gbe dọ: ‘Nú è dótó ó, è dọ ná se tónú.” Nya ó ka sí te tlóló, bó bla alo tǎn lée dọ gúdo, bó blá afó tǎn lée n’i.

32 Nadáni kplá ẹ, bó kplá ẹ yi axósú ó gón. Ée Haiqâr byó axósú ó nukón ọ, é je kpo dọ nukón tǎn dọ ayíkúngban jí, bó byó axósú ó dọ é ní ná hlǎnhlón kpódó gbe mavomavo kpó.

33 Éné ó gúdo ó, axósú ó dọ: ‘Haiqâr, wěgbójínótó ce, tokpóngán ce, tokpóngán ce, dọ nǔ nyanya e un wa nú we bó a só nǔ nyanya éló dọ sú axó mì é nú mì.’

34 Éné ó gúdo ó, yě xlé wěma e é wlán, bó dọ wuntun tǎn lée é. Ée Haiqâr mọ mǎ ó, alo tǎn lée je sísisísó jí, bó dẹ tǎn blá tlolo, bó xesi wú we é só sixú dọ xó dẹ ă; lo ó, é só ta tǎn dọ ayíkúngban jí, bó cí xótíntónno dọhun.

35 Èe axósú ó mǎ mǎ ó, é mǎ dǎ é mí wé xó ó gosín, bǎ é sí te tlólo, bǎ dǎ gbe nú yě dǎ yě ní hu Haikáa, bǎ só hwí dó xo kǎ n'í dǎ toxo ó gúdo.

36 Èné ó gúdo ó, Nadan sú xó bǎ dǎ: 'Haiqâr, nukúnme wiwi! été wé linlin towe abí hlǎnhlǎn towe ka ná wa nú we dǎ nú éné e a ná wa nú axósú ó me é?'

37 Lě e tanǎtǎ ó dǎ gbǎn é né. Mě e nǎ hen hwí é nǎ nyí Abu Samík. Bǎ axósú ó dǎ n'í dǎ: 'Hwíno! sí te, yí, bǎ fén Haiqâr sín kǎ dǎ xwé tǎn sín hǎntogbó jí, bǎ só ta tǎn nyí gbě nú agbaza tǎn nú mǎllu kanweko.'

38 Èné ó gúdo ó, Haikáa je kpo dǎ axósú ó nukǎn, bǎ dǎ: "Sémédǎ ce axósú ó, ní nǎ gbe káká sóyi! ényí a jló ná hu mì hǎn, nú e jló wé ó ní nyí; bǎ un tunwun dǎ un kún hu hwe ó, lo ó, mǎdídá ó dǎ ná dǎ nú nyanya e é wa lée sín gbe; é dǎ mǎ có, axósú ce! Un dǎ vo sa nú we kpo xǎntǎn towe kpo dǎ a ní yí gbě nú hwíkúntó ó dǎ é ní só cyo ce jó nú kannumǎ ce lě, bonu ye na dǐ mì, bǎ kannumǎ towe ní nyí wǎsisa towe.'

39 Axósú ó sí te, bǎ ná gbe hwító ó dǎ é ní wa nú e é jló é xá e.

40 Èné ó gúdo ó, é dǎ gbe nú mesentó tǎn lée dǎ yě ní kplá Haikáa kpo hwíkúntó ó kpo, bǎ yí xwedó e mǎ, bǎ ná hu i.

41 Èe Haikáa tunwun ganjí dǎ è ná hu é mí ó, é sé me dó asi tǎn, bǎ dǎ n'í dǎ: 'Tǎn bo wá kpé mì; linfin bǎnú yě ná ya aví nú mì cóbo un ná kú.

42 Mí bló távo dǎkpó nú me e nǎ da hwí ó kpo mesentó tǎn lée kpo. Mí lě dǎ vǎen gǎgǎ nú yě, bǎnú yě ná nu.'

43 È bló nú e é zǎn e lée bí. Bǎ nyǎnu ó dǎ nǎnywé dǎsú, bǎ dǎ nǎnywé, bǎ lě dǎ ayi te. Bǎ é bló bǎ mǎdéesǎhwe kpo nǎkplǎnkplǎn kpo e sixu tǎn lě é bí dǎ kpo.

44 Èe axósú ó sín ahwangǎnu ó kpo ahwanfuntó ó kpo wá ó, yě mǎ dǎ è ko ko to nú dǎ távo ó jí, bǎ mǎ vǎen kpódó nǎdudu dǎgbedǎgbe lée kpo.

45 Èné ó gúdo ó, Haiqâr kplá hwíkúntó ó dǎ vo nú gběta ó, bǎ dǎ n'í dǎ: 'Abu Samík, a tunwun dǎ hwenu e axósú Sarhadúmu, Senakelíbu sín tǎ ó jló ná hu wé ó, un kplá wé, bǎ só wé hwlá dǎ fí dǎ káká je 1914. xomesin axósú ó tǎn fá bǎ é byó wé?

46 Hwenu e un kplá wé wá nukǎn tǎn ó, xome hun i dǎ wǎ wé. Din ó, flín xomenyínyó e un wa nú wé ó.

47 Un tunwun dǎ axósú ó ná lě kǎ sín nú e wa wé é dǎ ó gúdo, bǎ ná sin xome dǎsú, dǎ è hu mì wú.

48 Dó un hu hwe á, bǎ hwenu e a ná kplá mì yí nukǎn tǎn dǎ hǎn tǎn me ó, a ná tunwun dǎ nǎví ce nyǎnu ví Nadáni flú mì, bǎ wa nú baǎabaǎa éné ó nú mì. axósú ó ná lě kǎ sín ayi tǎn me; din ó, un dǎ xǎgbó dǎkpó dǎ jikpá e dǎ xwé ce gbe ó me, bǎ me dǎbǎ tunwun á.

49 Só mì hwlá dó me, bǎnú asi ce ná tunwun. Un lě dǎ kannumǎ dǎkpó dǎ gankpá me;

50 Mí kplá e tǎn, bǎ só awu ce dó n'í, bǎ dǎ nú mesentó lée dǎ yě ní hu i." Ye na tuùn me e hu wé ye dǎ é á.

51 Un só ta tǎn nyí dó zo nú cyo tǎn dǎ nǎjlekpo yǎtǎn kanwe ko (100), bǎ só cyo tǎn jó nú mesentó ce lée, nú yě ná dǐ. Èné ó, a ná kplé dǎkun gǎgǎ dǎ gǎn ce.

52 Èné ó gúdo ó, hwíntó ó bló nú e Haikáa dǎ n'í é, bǎ yí axósú ó gǎn, bǎ dǎ n'í dǎ: "Ta towe ní nǎ gbe káká sóyi."

53 Èné ó gúdo ó, Haiqâr sín asi nǎ dǎ nú e kpé n'í ó n'í dǎ fí e é hwlá cí é dǎ aklunǎzǎn gbǎ dǎkpó dǎkpó me, bǎ me dǎbǎ tunwun ze é dǎsúnǎ wú á.

54 È dǎ xó ó, bǎ lě vó dǎ, bǎ gba kpé fí bí, lě e é hu Haiqâr Sage ó, bǎ kú gbǎn é, bǎ toxo éné ó me nu lée bí dǎ aluwe me n'í.

55 Bǎ yě ya aví bǎ dǎ: 'Heelú we! bǎ nú nǎkplǎnme towe kpódó mǎdéesǎhwe towe kpo wú! Hwí kpo nú e a tunwun ó kpo blawu lóóo! Fíté è ka sixú mǎ hwi dǎhun dǎvo dǎ? bǎ fíté me e dǎ nǎnywé, bǎ kplǎn nú, bǎ nyó gǎn mǎhunkǎtǎn, bǎ ná cí hwi dǎhun, bǎ ná dǎ ten towe me ó, fíté ka sixú dǎ?'

56 Lo ó, axósú ó lě kǎ sín hwe tǎn lée gúdo dó Haiqâr wú, bǎ hwe tǎn lée gúdo ó, é hen lě dǎbǎ wá n'í á.

57 Èné ó gúdo ó, é yló Nadan, bǎ dǎ n'í dǎ: "Yi, bǎ kplá xǎntǎn towe lée, bǎ yí aluwe me, bǎ ya aví nú nylǎ towe Haiqâr, bǎ ya aví n'í lě e é nǎ bló gbǎn é, bǎ dó kpa susu n'í."

58 Lo ó, hwenu e Nadáni e nyí xlonǎ, me e ma tunwun nú á, ayisýensýentó ó yí fofó tǎn xwé ó, é ya aví á, é vé wǎ á, é lě ya aví á.

59 Nadáni je mesentó Haikáa tǎn lée kpo mesentó tǎn lée kpo wlí jí, bǎ blá yě, bǎ dó ya nú yě, lobo xo yě syensyen.

60 È ka dǎ sísí nú tǎ tǎ fofó tǎn sín asi e kplǎn e ví é dǎsúnǎ tǎn dǎhun é á.

61 Lo ó, è ko zé Haiqâr dó fí e é hwlá cí é, bǎ é se kannumǎ tǎn lée kpódó nǎzo tǎn lée kpo sín aví ya wé, bǎ kpa susu nú Mawu Ajalǎnlǎn ó, Nǎbláwǎkúnúmetó ó, bǎ dó kú n'í, bǎ nǎ xo dǎ hwebǎnu, bǎ nǎ savo nú Mawu Ajalǎnlǎn ó . .

62 Hwenu e é dǎ fí e é hwlá cí é ó, hwíntó ó nǎ wá Haiqáa gǎn hwedǎlenu, bǎ Haikáa nǎ wá sa vo n'í. Bǎ é dó gbǎ n'í, bǎ dó vo n'í dǎ é ní hwlǎn e.

63 Èe è dǎ dǎ to dǎvo lée me dǎ è hu Haiqâr Sage ó ó, axósú lée bí sín aluwe gbádó, bǎ gbé wǎn nú axósú Senakelíbu, bǎ je aluwe me dǎ Haiqâr e nǎ dǎ nǎgbó lée xlé é wú.

WEMATÁN 4

"Sphinx sin xogbe lě." Nú e je dó Ahikáa jí tawun é. Kǎlile tǎn.

1 Èe axósú Ejípu tǎn mǎ dǎ è hu Haikáa tlólo ó, é sí te tlólo, bǎ wǎn wǎma sé dó axósú Senakelíbu, bǎ flín e fífá, lanme dǎgbe, hlǎnhlǎn kpo yǎyi kpo e mì jló nú wé é. nǎví ce wívená Senakelíbu.

2 Un ko jló ná gbá hǎnme dǎkpó dǎ jǎnukúnsin kpódó ayíkúngban kpo tǎntin, bǎ jló dǎ a ná se me e dǎ nǎnywé, bǎ dǎ nǎnywé ó dó mì, bǎnú é ná gbá xo ó nú mì, bǎ ná ná xǎsin nú nǎkanbyó ce lée bí, bǎnú má dǎ tokweyiýi kpo tokweyiýi Asilíi tǎn kpo nú xwé atǎn.'

3 Èné ó gúdo ó, é dǎ wuntun wǎma ó jí, bǎ sé dó Senakelíbu.

4 È yí wema ó, bǎ xa, lobo só jó nú gǎnhǎnyító tǎn lée kpo me nukúndǎjí e dǎ axósúduto tǎn me lée kpo, bǎ yě flú, bǎ hu winnyá, bǎ xomesin dǎxó dǎ sin i, bǎ é lin tame dó lě e é ná wa nú gbǎn é jí.

5 Èné ó gúdo ó, é kplé mǎxó lée, nǎnywétó lée, nǎnywétó lée, nǎnywétó lée, nǎmǎtǎ lée, me e dǎ to tǎn me lée bí, bǎ xa wǎma ó nú yě, bǎ dǎ nú yě dǎ: 'Mě wé dǎ mì me, yí axósú Ejípu tǎn ó gǎn, bǎ ná ná xǎsin n'í?'

6 Bɔ yě ɔ n'i ɔ: 'Sɛmɛdɔ! tuɔn ɔ mɛdɛbũ ɔ axɔsɔdɔto towe mɛ bɔ tuɔn nũ ɛnɛ lɛ zɛ Haiqâr, vizier towe kpo wema wlantɔ towe kpo wu ă.

7 Amɔ, mĩdɛɛ lɛɛ ɔ, mĩ sixú tunwun nũ ɛnɛ lɛɛ ă, zɛ Nadáni nɔvĩ tɔn nyɔnu ví ɔ wú, ɔ é wɛ kplɔn nũnywɛ tɔn bĩ, nũnywɛ tɔn bĩ n'i. Ylɔ ɛ wá gɔn towe, vlafo ɛ na tũn kàn syensyen elɔ.'

8 Ɛnɛ ɔ gúdo ɔ, axɔsú ɔ ylɔ Nadáni, bó ɔ n'i ɔ: "Kpɔn wɛma ɛlɔ bó mɔ nukúnnũ jɛ nũ e d'ɛ mɛ ɛ mɛ." Ɛɛ Nadáni xa wɛma ɔ, ɛ ɔ: 'Sɛmɛdɔ! mɛ ká sixú gbá hɔnme ɔ jĩnukúnsin kpɔdɔ ayíkúngban kpɔ tɛntin?'

9 Ɛɛ axɔsú ɔ se xó ɛnɛ e Nadan ɔ ɔ, ɛ vɛ n'i tawun, bó ɛ je te sín axɔsúzinkpo tɔn jí, bó jínjɔn afín mɛ, bó je avĩ ya jí, bó je aluwe mɛ ɔ Haiqâr wú.

10 Ɛ nɔ ɔ: 'Aluwe ce! Haiqâr, mɛ e tunwun nũ hwláhlwá lɛɛ kpɔdɔ nũgbɔ lɛɛ kpɔ ɛ! Heelú mĩ nú we, Haiqâr! Hwi mɛ e nɔ kplɔn nũ mɛ dɔ to ce wu, bo nyĩ gán nú axɔsɔdɔto ce ɛ ɔ, fítɛ un ka sixu mɔ hwi ɔhun dɛ? Heelú mĩ ɔ wɛ! nɛ un ka sú kún towe dɔ gbɔn! bo un ɔtɔ xɔdɔdɔ nyavĩ xlonɔ, nũmadɔtɔ dɛ tɔn, bo ma ɔ nũnywɛ ă, bo ma ɔ sinsen ă, bo ma ɔ sunnu ă.

11 Ɛ! bó ɛ lɛvɔ Ah nú nyidɛɛ! mɛ ka sixú ná we azɔn ɔkpɔ gɛɛ, abĩ ɛ sixú ɔ nú mĩ ɔ Haiqâr ɔ gbe? un ná ná ɛ axɔsɔdɔto ce sín vlɔdɔwe."

12 Fítɛ nũ ɛnɛ ɔ ká wá nú mĩ? Ah, Haiká! ɛnɛ ɔ wɛ nyĩ ɔ un ná mɔ we azɔn ɔkpɔ kpowun, bó ná mɔ we, bó ná dɔ xomɛhunhun nú mĩ.

13 Ɛ! Aluwe e un nɔ ɔ dɔ dɔ wũ we ɛ káká sɔyi! Haiqâr, nɛ un ka hu we gbɔn! un ka nɔtɛ ɔ hwe towe nu cobo mɔ lee nũ ɔ na fɔ gbɔn ɛ ă.'

14 Axɔsú ɔ ɔ avĩ ya wɛ zán kɛze. Ɛɛ hwĩntɔ ɔ mɔ xomɛsin axɔsú ɔ tɔn kpɔdɔ aluwe ɛ ɛ ɔ dɔ dɔ Haiqâr wú ɛ kpɔ ɔ, ayi tɔn fá dɔ jĩ tɔn,, bó ɛ sɛkpɔ ɛ, bó ɔ n'i ɔ:

15 'Sɛmɛdɔ! dɛ gbe nú mɛsɛntɔ towe lɛɛ ɔ yě ní sɛn ta nú mĩ.' Ɛnɛ ɔ gúdo ɔ, axɔsú ɔ ɔ n'i ɔ: 'Abu Samík, ɛtɛ wɛ nyĩ hwe towe?'

16 Hwĩntɔ ɔ ɔ n'i ɔ: 'Gán ce! mɛsɛntɔ dɛbũ e gɔn gán tɔn ɔ ɛ ɔ, ɛ na hu i, bó nyɛ ka wá nũ e a ɔ ɛ ă.'

17 Ɛnɛ ɔ, axɔsú ɔ ɔ n'i. 'Heelú we, Abu Samík, ɛtɛ a ka wá bo ma sɔgbe xá gbɛdɔdɛ ce ă?'

18 Hwĩntɔ ɔ ɔ n'i ɔ: "Sɛmɛdɔ ce! a dɛ gbe nú mĩ ɔ má hu Haiqâr, bó un tuɔn ɔ a na lɛkɔ sín hwe towe lɛ gudo dɔ wũ tɔn, bó ɛ ko wá nũ ago xá ɛ, bó un sɔ ɛ hwla dɔ fĩ dɛ, bo hu kannumɔ tɔn ɔkpɔ, bó ɛ ɔ ayijayĩ mɛ dín ɔ . dotɔ ɔ mɛ, bó nú a dɛ gbe nú mĩ ɔ, un ná kplá ɛ wá nú we.'

19 Bɔ axɔsú ɔ ɔ n'i. 'Heelú we, Abu Samík! a ko mĩ bo un nyĩ gán towe.'

20 Hwĩntɔ ɔ ka yĩ gbe n'i ɔ: "Sɛmɛdɔ ce, hwĩ hwĩntɔ ɔ yĩ gbe n'i ɔ: "Sɛmɛdɔ! Haiqâr ɔ ayijayĩ mɛ bo ɔ gbɛ.'

21 Ɛɛ axɔsú ɔ se xó ɛnɛ ɔ, ɛ mɔ nũ je nũ ɛnɛ ɔ wú, bó ta tɔn xú, bó awájije ɛ ɛ ɔ ɔ zɔn bó ɛ kú.

22 Bɔ nya ɔ ɔ nú hwíkúntɔ ɔ ɔ: 'Mɛsɛntɔ dɛjid'ewu! ɛnyĩ xó towe nyĩ nũgbɔ ɔ, un jlɔ ná blɔ bó a ná je dɔkun, bó ná sɔ susu towe ɔ xɔntɔn towe lɛɛ bĩ tɔn jí.'

23 Hwĩntɔ ɔ ɔ yiyi wɛ kpɔ awájije kpɔ káká yi Haikáa xwɛ. Ɛ hun fĩ e ɛ hwla cí ɛ sín hɔn, bó je te, bó mɔ Haiqâr ɔ ayijinjɔn, bó ɔ susu kpa nú Mawu wɛ, bó ɔ kú dɔ n'i wɛ.

24 Bɔ ɛ sú xó ylɔ ɛ ɔ: "Haiqâr, un nɔ hen awájije, awájije, kpɔ awájije ɔaxɔ kpɔ wá!"

25 Haiqâr kanbyɔ ɛ ɔ: "Abu Samík, wɛn tɛ wɛ ka nyĩ?" Ɛ ɔ nũ e je dɔ axɔsú Ejípu tɔn ɔ wú lɛɛ bĩ n'i sín bĩbɛmɛ káká yi fĩ e ɛ fɔ dɔ ɛ. Ɛnɛ gúdo ɔ, ɛ kplá ɛ, bó yi axɔsú ɔ gɔn.

26 Ɛɛ axɔsú ɔ kpɔn ɛ ɔ, ɛ mɔ ɔ ɛ ɔ wũvɛ mɔ wɛ, ɔ tɔn lɛɛ dɔ ga gbɛkanlín lɛɛ tɔn ɔhun, bó fɛn tɔn lɛɛ cí gangan sín fɛn ɔhun, bó afúntúntún blí wũtu tɔn. nukúnme tɔn sín sinme ko dɔ bo ko cí afín ɔhun dín.

27 Ɛɛ axɔsú ɔ mɔ ɛ ɔ, wũ kú i, bó ɛ sí te tlóló, bó kplá así kɔ n'i, bó kí si n'i, bó ya avĩ, bó ɔ: 'Susu nú Mawu! mɛ e kplá wɛ wá gɔn ce ɛ.'

28 Ɛnɛ ɔ gúdo ɔ, ɛ dɔ gbɔ n'i, bó dɔ gbɔ n'i. Ɛ dɛ awu tɔn, bó dɔ hwíkúntɔ ɔ, bó nyɔ xomɛ dɔ wũ tɔn tawun, bó ná ɛ dɔkun gɛgɛ, lobo blɔ bó Haiqâr ná gbɔje.

29 Ɛnɛ ɔ, Haikáa ɔ nú axɔsú ɔ ɔ: "Sɛmɛdɔ ce axɔsú ɔ, ní nɔ gbɛ káká sɔyi. Nũ e gbɛ ɔ mɛ nu lɛɛ nɔ wa lɛɛ nɛ. Un sɔ dɛtín ɔkpɔ ɔ nyidɛɛ jí, bó un ná ganje wũ tɔn, bó ɛ kɔn, bó zɛ mĩ nyĩ ayĩ.

30 Amɔ, Aklúnɔ ce! ɔ un tɔn ɔ nukɔn towe ɔ, ma lín tame dɔ wɛ jí ó! Bɔ axɔsú ɔ ɔ n'i ɔ: 'Susu nú Mawu e kú nũbláwũ nú we, bó tunwun ɔ nũ nyanya wɛ ɛ wa xá wɛ ɛ.

31 Lo ɔ, yi wũ lɛ wũ, bó xwɛ ɔ towe, bó xwɛ fɛn towe lɛɛ, bó dɔ awu towe lɛɛ, lobo yi j'awá káká nú azán kandɛ (40). sixu lɛ wá gɔn towe.'

32 Ɛnɛ ɔ gúdo ɔ, axɔsú ɔ dɛ awu tɔn xɔ akwɛ ɔ, bó dɔ Haiqâr, bó Haiqâr dɔ kú nú Mawu, bó dɛ kɔ n'i, lobo yi xwɛ tɔn gbɛ kpɔ awájije kpɔ, bó ɔ susu kpa nú Mawu Ajalɔnlɔn ɔ wɛ.

33 Mɛ e ɔ xwɛ tɔn gbɛ lɛɛ bĩ j'awá xá ɛ, xɔntɔn tɔn lɛɛ kpɔdɔ mɛ e se ɔ ɛ ɔ gbɛ lɛɛ bĩ kpán j'awá.

WEMATÁN 5

Ɛ xlɛ wekwín "nũjledonũwu" tɔn Ahikáa. Nyavĩ e ɔ hɔn lɛ jí lɛ ɛ. "Jɔmɛhun" nukɔntɔn ɔ. Ye yi Ejípu. Ahikar, ɔ ɛ nyĩ nũnywɛtɔ ɔ, ɛ lɛ ɔ nũkiko. (Wemafɔ 27gɔ ɔ).

1 Ɛ blɔ nũ e axɔsú ɔ ɔ n'i ɛ, bó gbɔjɛ xɔ azán kandɛ (40).

2 Ɛnɛ ɔ gúdo ɔ, ɛ dɔ awu tɔn e nyɔ dɛkpɛ hú bĩ ɔ, bó xá sɔ tɔn jí, bó dɔdɔ axɔsú ɔ gɔn, bó mɛsɛntɔ tɔn lɛɛ ɔ gúdo tɔn kpɔdɔ nukɔn tɔn kpɔ.

3 Ɛɛ nɔvĩ tɔn nyɔnu ɔ sín ví Nadáni se nũ e ɔ jije wɛ ɔ, xesi ɔaxɔ dɛ je jí tɔn, bó ɛ sɔ tunwun nũ e ɛ ná wa ɔ ă.

4 Ɛɛ Haiqáa mɔ mɔ ɔ, ɛ byɔ axɔsú ɔ nukɔn, bó dɔ gbɛ n'i, bó ɛ lɛ dɔ gbɛ n'i, bó sɔ ɛ jínjɔn ayĩ ɔ akpá tɔn, bó ɔ n'i. 'O Haiqâr ce vívɛná! kpɔn wɛma ɛlɔ lɛɛ e axɔsú Ejípu tɔn se ɔ ɛ hu we ɔ, ɛ sɛ dɔ mĩ.'

5 Yě nɔ dɔ xomɛsin nú mĩ, bó nɔ du ɔ mĩ jí, bó mɛ e ɔ to mĩtɔn mɛ lɛɛ gɛgɛ hɔn yi Ejípu, ɔ yě ɔ xesi dɔ nú takwɛ e axɔsú Ejípu tɔn nɔ sɛ dɔ mĩ wɛ ɛ wú.

6 Ɛnɛ ɔ gúdo ɔ, Haiqâr yĩ wɛma ɔ, bó xa, bó mɔ nukúnnũ je nũ e d'ɛ mɛ lɛɛ mɛ.

7 Ɛnɛ ɔ gúdo ɔ, ɛ ɔ nú axɔsú ɔ. 'Sɛmɛdɔ ce, ma sín xomɛ ó! Un ná yi Ejípu, bó ná yi ɔ xó nú axɔsú Ejípu tɔn ɔ, un ná sɔ wɛma ɛlɔ xlɛ ɛ, bó ná ɔ nũ e un ná sú dɔ takwɛ lɛɛ wú ɔ n'i, lobo ná jó mɛ e hɔn lɛɛ bĩ dɔ. un ná

dó winnyá kentó towe lée kpó alódó Mawu Ajalónlón ó tón kpó, bó ná dó winnyá axósúduto towe.’

8 Ée axósú ó se xó éné ó sín Haiqâr gón ó, xome hun i dësú, bó ayi tón góngón, bó nyó xome dó wú tón.

9 Bó Haiqâr dọ nú axósú ó dọ: ‘Nó nú mì nú azán kandé, bónú má gbéjé nú éné ó kpón, bó ná kpé nukún dó wú tón.’ Bó axósú ó yí gbe nú nú éné.

10 Haikáa yi xwé tón gbe, bó dẹ gbe nú gběnyatọ lée dọ yě ní wlí hǒnvi we nú émí, bó yě wlí yě, bó hen yě wá n’i. ga tón nyí nǔjlẹkpo yětón dẹgba we afowó (2.000), bó é zón bó è kplá atinkpatọ lée wá, bó dẹ gbe nú yě dọ yě ní bló gbǎvi dǎxó we, bó yě bló mǎ.

11 Éné ó gúdo ó, é zé yǎkpǎvú we, bó nó dó vǎ nú lěngbǎvi lée ayihǒngbe ayihǒngbe; hǒn lée tón, bó nó jó yě dó bó yě nó j’ayí kpẹdẹ kpẹdẹ ayihǒngbe ayihǒngbe, bó nó yi zo nú metlu wò, káká je hwenu e yě ná kplón nú éné ó, bó ná kplón nú yě é; yě nó fón gbón kǎn ó sín ga jí káká yi jínukúnsin; nyaví lée dọ akón jí. Ene gudo ó, é dón ye wá édée gón.

12 Ée Haiqâr mǎ dọ jló émitón je ó, é dẹ gbe nú yǎkpǎvú lée dọ nú è só yě yi jǐ ó, yě ní súxó bó dọ:

13 ‘Mí hen ko kpódó awínnya kpó wá nú mǐ, nú mǐ ná gbá hǒnme nú axósú Ejípu tón ó, dọ fǎnlín we mǐ dẹ.

14 Bó Haiqâr nǎ kplón azó ye bo nǎ lé kplón ye gbẹdẹ ǎ kaka je hwenu e ye na yi ten e me ye sixu dọ nǔwukpikpẹ dẹ é.

15 Éné gúdo ó, é jó yě dó, bó yi axósú ó gón, bó dọ n’i dọ: ‘Sémedó! azó ó ko fǒ lě e jló we gbón é. Sí te xá mì, nú má xlẹ nǔjiwú ó we.’

16 Éné ó, axósú ó cí te, bó jínjón ayí xá Haiqâr, bó yi fí e gbló é dẹ, bó sé me dó dọ è nǐ kplá hǒn lée kpódó yǎkpǎvú lée kpó wá, bó Haiqâr blá yě, bó jó yě dó bó yě yi jǐ gbón kǎn lée bí jí, bó yě je xó sú jí dọ é ko kplón nú ye. Éné gúdo ó, é dón yě wá édée jí, bó só yě dọ ten yětón me.

17 Axósú ó kpódó me e dọ kpó xá é lée kpó kpácá yě, bó axósú ó kí si nú Haikáa dọ nukún tón me, bó dọ n’i dọ: ‘Mevívená ce, yi fifá me! Axósúduto ce sín goyíyí! yi Ejípu, bó ná yí gbe nú nú e axósú ó ná kanbyó lée, lobo ná du dọ jǐ tón gbón hlǒnhlón Mawu Ajalónlón tón gblame.’

18 Éné ó gúdo ó, é dó gbe n’i, bó kplá ahwangonu tón lée, dǎnkpeví tón lée kpó hǒn lée kpó, bó dǐdó Ejípu toxo lée me. ée é je finé ó, é lé ko yi axósú ó sín to me.

19 Ée Ejípu togun ó se dọ Senakelíbu sé wédexámetó tón dǎkpó dó axósú ó, bó ná yi dọ xó n’i ó, yě yi dọ nú axósú ó.

20 Éné ó gúdo ó, é yi axósú ó nukón, bó dẹ kó n’i lě e è ná bló gbón nú axósú lée é.

21 É dọ n’i dọ: ‘Sémedó! Axósú Senakelíbu dó kú nú we kpódó fifá kpó, hlǒnhlón kpó, kpó yěyi dǎxó kpó.

22 É sé nye mesentó tón lée dǎkpó dó, bónú má ná xósin nú nú e ba we a dẹ lée, bó ná bló nú e ba we a dẹ lée bí nú we, dọ a sé me dó sémedó ce, axósú ó, bó ná gbá ahohó dǎkpó dọ mi jínukúnsin kpódó ayíkúngban kpó.

23 Mawu Ajalónlón ó kpó xomenyínyó towe kpó, kpódó hlǒnhlón towe kpó we ná d’alo we, bó ná gbá toxo ó nú we lě e a jló gbón é.

24 Amǎ, axósú ce! nú e a dọ d’é me dó takwe Ejípu tón wú nú xwe atón ó, din ó, axósúduto dẹ sín syensyen we

nyí hwejiǎ syensyen, bó nú a dọ d’é jí, bó alo ce ma sixú yí gbe nú we ǎ ó, axósú ce ná sé wěma ó dó we takwé e xó a dọ lée.

25 Ényí un mǎ xósin nú nú e a kanbyó ó, a ná sé nú e a dọ ó dó sé dó sé dó sémedó ce.”

26 Ée axósú Ejípu tón ó se xó éné ó, é kpácá é;

27 Bó axósú Ejípu tón ó dọ n’i dọ: ‘Nya! nẹ nyíko towe nǎ nyí gbón?’ Bó é yí gbe n’i dọ: ‘Abikámu we nyí mesentó towe, bó nye ó, axósú Senakelíbu sín jǒví we un nyí.

28 Bó axósú ó dọ n’i dọ: “Sémedó, me dẹbú dọ gǎn hú we ǎ cé?

29 Haikáa dọ n’i dọ: ‘Sémedó! Un byó Mawu Ajalónlón dọ má bló nú e lin we a dẹ é, dọ Mawu dọ me e ma dọ hlǒnhlón somǎ ǎ lě é gón, bo na dó winnya me e dọ hlǒnhlón lě é.’

30 Éné ó gúdo ó, axósú ó ná gbe dọ è nǐ bló xo dǎkpó nú Abikámu, bó ná é nǔduqu kpó ahan kpó, kpódó nú e sín hudo é dọ lée bí kpó.

31 Ée azó ó fǒ ó, azán atón gúdo ó, axósú Ejípu tón ó dó awu vǎvǎ kpódó vǎvǎ kpó, bó jínjón axósúzinkpo tón jí.

32 Éné ó gúdo ó, axósú ó sé me dó dọ è nǐ yi kplá Abikámu wá, bó é wá kplá é wá n’i, bó dẹ kó n’i, bó kí si n’i dọ nukón tón.

33 Axósú ó kanbyó é dọ: ‘Avikámu! me nukúndéji e dọ axósúduto ce me lée ó, mé yě ka cí?’

34 Haikáa dọ n’i dọ: “Sémedó ce, hěnnunǎ ce, un cí vodún Bẹlu dǎhun, bó me nukúndéji e dọ axósúduto towe me lée cí mesentó tón lée dǎhun.”

35 Jezu ka dọ n’i dọ: ‘Yi, bó lé ko wá fí so.’ Haiqáa yi lě e axósú Ejípu tón ó dọ n’i gbón é.

36 Ayihǒngbe tón ó, Haikáa yi axósú ó nukón, bó dẹ kó nú axósú ó. Axósú Ejípu tón ó dó awu vǎvǎ dẹ, bó me nukúndéji lée dó awu wěwé.

37 Axósú ó kanbyó é dọ: ‘Abikámu! me nukúndéji e dọ axósúduto ce me lée ó, mé yě ka cí?’

38 Abikámu dọ n’i dọ: “Sémedó! a cí hwesivǎ dǎhun, bó mesentó towe lě cí weziza tón dǎhun.’ Bó axósú ó dọ n’i dọ: “Yi xwé towe gbe, bó lé ko wá fí so.”

39 Éné ó gúdo ó, axósú ó dẹ gbe nú hǒnme tón dọ yě ní dó awu wěwé, bó axósú ó dó awu yě dǎhun, bó jínjón axósúzinkpo tón jí, bó dẹ gbe nú yě dọ yě ní kplá Haiqâr wá. Éné ó gúdo ó, é byó xwé ó gbe, bó jínjón ayí dọ nukón tón.

40 Axósú ó kanbyó é dọ: ‘Avikámu! me nukúndéji ce lée ó, mé yě ka cí?’

41 Abikámu dọ n’i dọ: “Sémedó! a cí sun dǎhun, bó me nukúndéji towe lě cí planeti lě kpo sunví lě kpo dǎhun.’ Bó axósú ó dọ n’i dọ: “Yi, bó wá fí so.”

42 Éné ó gúdo ó, axósú ó ná gbe mesentó tón lée dọ yě ní dó awu gaga tǎnme tǎnme, bó dó awu gaga vǎvǎ dẹ, bó jínjón axósúzinkpo tón jí, bó ná gbe yě dọ yě ní kplá Abikámu wá. Éné ó gúdo ó, é byó xwé ó gbe, bó je kpo dọ nukón tón.

43 Bó Mawu Mavǎmavǎ dọ: ‘Avikámu, mé un ka cí? ahwangonu ce lée ó, mé yě ka cí?’ Bó é yí gbe n’i dọ: ‘Sémedó ce! a cí Avivǎsun dǎhun, bó ahwangonu towe cí folowa tón dǎhun.’

44 Ée axósú ó se mǎ ó, xome hun i dǎsú, bó é dǎ: ‘Abikámu! azon nukǎntǎn ó we a só mì jlǎ dó vodún Belu wú, bó jlǎ gǎn ce lǎe dó mesentǎ tǎn lǎe wú.

45 Azon wegó ó, a jlǎ mì dó hwesivǎ wú, bó jlǎ me nukúndǎjí ce lǎe dó hwesivǎ lǎe wú.

46 Azon atǎngó ó, a jlǎ mì dó sun ó wú, bó jlǎ me nukúndǎjí ce lǎe dó sunví lǎe kpó sunví lǎe kpó wú.

47 Azon enegó ó ó, a só mì jlǎ dó Avrilsun ó wú, bó jlǎ me nukúndǎjí ce lǎe dó folowa tǎn lǎe wú. Amǎ, din ó, Abiqamu! axósú Senakelíbu, dǎ mǎ é ka cí nú mì?” me nukúndǎjí tǎn lǎe ka cí mǎ dǎhun?”

48 Bǎ Haikáa sú xó tlǎlǎ, bó dǎ: ‘É lín dó mì dǎ má dǎ xó dó axósú ce axósú ó kpódó hwi e dǎ ayǐjǎnǎn dǎ axósú zinkpo towe jí é kpán jí ó. Amǎ, sí te, nú má dǎ me e sǎmedó ce cí é nú we, bó dǎ me e me nukúndǎjí tǎn le cí é nú we.”

49 Lǎ e axósú Ejípu tǎn ó nó dǎ xó gbǎn é kpódó gbǎdǎdǎ e é nó ná xósín ó kpó ó, é flú bí. Éné ó gúdo ó, axósú ó sí te sín axósú zinkpo tǎn jí, bó wá nó te dǎ Haikáa nukǎn, bó dǎ nǐ dǎ: “Dǎ nú mì din, bǎnú má tunwun me e axósú towe cí é, kpódó me nukúndǎjí tǎn lǎe kpó.”

50 Bǎ Haiqâr dǎ nǐ dǎ: ‘Aklúnǎ ce we nyí Mawu sǎxwé tǎn, bó me nukúndǎjí tǎn le we nyí jǎnukúnsin kpo jǎnukúnsin kpo, bó hwenu e é jló é ó, jǎhǎn nó nyí, bó jí nó ja.

51 É ná gbe dǎ jí nó ja, bó jí nó ja, bó sun ó kpó sunví lǎe kpó nó ná wǎziza tǎn á.

52 É dǎ gbe dǎ jǎhǎn dǎxó dǎ ni nyí, bó jí nó ja, bó é nó t’afǎ Avril jí, bó nó hen folowa tǎn le kpo xwé tǎn le kpo gblé.’

53 Ée axósú ó se xó éné lǎe ó, é flú bí, bó xome sin i tlala, bó é dǎ nǐ dǎ: ‘Hwe! dǎ nǔgbó nú mì, bǎnú má tunwun me e a nyí tawun é.’

54 Jezu ka dǎ nǔgbó nǐ. ‘Nye we nyí Haiqâr wǎgbǎjǎntǎ, me dǎxó hugǎn dǎ wǎdǎxámetǎ axósú Senakelíbu tǎn le me, bó nyí vizier tǎn, bó nyí tokpǎngǎn axósú duto tǎn tǎn, bó lé nyí gǎn tǎn.’

55 Jezu ka dǎ nǐ dǎ: ‘Xó éné e a dǎ ó nǔgbó we a dǎ. Amǎ, mì se dǎ axósú Senakelíbu we hu i, có é cí dǎ a dǎ gbe, bó dǎ ganji dǎhun.’

56 Haiqâr ka yí gbe nǐ dǎ: ‘Éen, mǎ we é nyí, amǎ, susu nú Mawu, dǎ é tunwun nú e dǎ hwláhlwá é, dǎ axósú ce axósú ó dǎ gbe dǎ é ní hu mì, bó é dǎ nú xó e me e nó hen nú gblé dó me wu lǎe dǎ é, lo ó, Mawu Mavǎmavǎ hwlén mì nye we, bó nú nyó nú me e nó dǎjí dó wú tǎn é.’

57 Éné ó gúdo ó, axósú ó dǎ nú Haikáa dǎ: “Yi, só ó, a ná wá fí, bó ná dǎ xó e un ma se kpǎn gbǎdǎ dǎ axósú duto ce me á é nú mì.

WEMATÁN 6

Adingban ó kpa é. Axikáa nó na xósín nú nú e axósú Ejípu tǎn nó kanbyǎ le é bí. Sunnuví e dǎ hǎn le jí le é we nyí nú e dǎ taji hugǎn dǎ azǎn ó jí é. Nǔnywe e é ma nó mǎ dǎ Nǔwlanwlan hwexónu tǎn le me sǎmǎ á é we é dǎ xlǎ dǎ Wemafǎ 34-45 me.

1 Haikáa yi xwé tǎn gbe, bó wlán wǎma dǎkpó dǎ me, bó dǎ xó éló lǎe dǎ me.

2 Asilíi xósú Senakelíbu ó we. Ninívu toxo ó ná axósú Ejípu tǎn ó.

3 ‘Fífá ní nó kpó xá we nóví ce! bó nú e mì ná dǎ xlǎ we gbǎn nú éné ó me ó we nyí dǎ nóví dǎ dǎ hudo nóví tǎn tǎn, bó dǎ axósú dǎ lǎe tǎn, bó nukúndǎdǎ ce we nyí dǎ a ná hen síká gankwé afǎwe kanwe ko (900) wá nú mì, dǎ un dǎ hudó tǎn nú nǔduqu . sója dǎ lǎe, bǎnú má zǎn akwé ó dó hu yǎ.” Éné ó, é ná nó zaandǎ ó, un ná sé dó we.’

4 Éné ó gúdo ó, é blá wǎma ó, bó zé yi jó nú axósú Ejípu tǎn ó ayǐhǎngbe tǎn.

5 Ée nya ó mǎ mǎ ó, é flú bí, bó é dǎ nǐ dǎ: ‘Nǔgbó ó, un se gbe lǎhunkǎtǎn dǎ medǎ gǎn kpǎn gbǎdǎ á.’

6 Éné ó gúdo ó, Haiqáa dǎ nǐ dǎ: “Nǔgbó ó, axó éló we a dǎ dó sǎmedó ce axósú ó wú.”

7 Axósú ó yí gbe nú xó éné ó, bó dǎ: ‘Haikáa, me e nó wa nú dǎgbe nú axósú lǎe ó, me e cí hwi dǎhun lǎe we.

8 Susu nú Mawu e só nǔnywé kpó nǔnywé kpó dó ba acó nú we é.

9 Din ó, Haiqâr, nú e ba we mì dǎ dǎ así towe ó, a ná gbá xǎ dǎxó dǎ jǎnukúnsin kpódó ayǐkúngban kpó tǎntin.’

10 Éné ó gúdo ó, Haiqâr dǎ: ‘Nú é dǎtǎ ó, é dǎ ná se tǎnú. Un ná gbá ahohó dǎkpó nú we, lǎ e a jló gbǎn é; lo ó, medǎxó ce, un ná só kǎ kpódó awǎnnya kpó, kpódó kǎ kpó, kpódó azǎwatǎ kpó dǎyǐ nú mì.

11 Axósú ó bló nú éné lǎe bí dǎyǐ nǐ, bó yǎ dǎdǎ fí gbló. bó Haiqâr kpó ví tǎn lǎe kpó wá gǎn tǎn, bó é kplá hǎn lǎe kpódó dǎnkpeví lǎe kpó; bó axósú ó kpó me nukúndǎjí tǎn lǎe bí kpó yi, bó toxo ó bí kplé, bó ná kpǎn nú e Haiqâr ná wa é.

12 Éné ó gúdo ó, Haiqâr jó hǎn lǎe dó bó yǎ tǎn sín gbǎví lǎe me, bó bla dǎnkpeví lǎe dó akǎn jí, lobo blá kǎn lǎe dó afǎ yǎtǎn lǎe wú, lobo jó yǎ dó bó yǎ yi jǎhǎn me. Yǎ nó yi jí káká bó nó jǎnukúnsin kpódó ayǐkúngban kpó tǎntin.

13 Bǎ yǎkpǎnvú lǎe je xó sú jí dǎ: ‘Mi hen blǐki wá, mi hen ko wá nú mì ná gbá hǎnme axósú ó tǎn, dǎ mì dǎ finé.

14 Nú éné ó kpácá ahwan ó, yǎ flú bí, bó yǎ kpácá yǎ. Éné ó, é kpácá axósú ó kpó me nukúndǎjí tǎn lǎe kpó.

15 Haikáa kpó mesentǎ tǎn lǎe kpó je azǎwatǎ lǎe xó jí, bó sú xó ylǎ ahwanfuntǎ axósú ó tǎn lǎe, bó dǎ nú yǎ dǎ: ‘Mi hen nú e ba we azǎwatǎ azǎtuǎntǎ lǎe dǎ ó wá nú yǎ, mì ma dǎ azǎ yǎtǎn te ó.

16 Bǎ axósú ó dǎ nǐ dǎ: ‘A dǎ taqu we; mǎ ka sixú hen nǔdǎ wá zǎ mǎ?”

17 Haikáa dǎ nǐ dǎ: ‘Sǎmedó! nǎ mì ka sixú gbá hǎnme dǎ jǎhǎn me gbǎn?” ényí axósú ce dǎ fí ó, é ná ko gbá hǎnme gǎgǎ dǎ kéze dǎkpó me.’

18 Bǎ axósú ó dǎ nǐ dǎ: “Haikáa, yi xwé towe gbe, bó gbǎjé, dǎ mì jó ahohó ó gbá dó, bó wá gǎn ce só.”

19 Éné ó gúdo ó, Haiqáa yi xwé tǎn gbe, bó yi axósú Ejípu tǎn ó nukǎn ayǐhǎngbe tǎn. Bǎ axósú ó kanbyǎ é dǎ: ‘Haiqâr, wen té ká dǎ gǎn towe sín só ó wú? dǎ hwenu e é ná sú xó dǎ Asilíi kpó Ninívu kpó, bó só mǐtǎn lǎe ná se gbe tǎn ó, yǎ nó jí ví yǎtǎn lǎe.’

20 Ée Haiqâr se xó éné ó, é yi zé xeví dǎkpó, bó blá é, bó je xixo é jí syensyen káká bó Ejípu lǎe se, bó yǎ yi dǎ xó ó nú axósú ó.

21 Axósú ó sé me dó dọ è nǐ yi yló Haikáa wá, bó dọ n'í dọ: “Haikáa, étéwú a ka dọ kanlin éné ó xo we, bó dọ xó dọ we mǎ?”

22 Haikáa dọ n'í dọ: “Sémedó! nǔgbó ó, é wa nǔ nyanya dẹ xá mì, bó é je xá dọ è nǐ xo é, bó nó xo é, dọ axósú ce Senakelibu ná mì kokló dąbe dẹ, bó é dọ gbè syensyen dẹ, bó nó tunwun gan e me kéze kpódó zǎn kpó nó é.

23 Awíi ó fón zǎn éló me, bó gbò ta, bó yi, bó nǔ éné ó wú we un bló bó é xo hwí éló.”

24 Bó axósú ó dọ n'í dọ: “Haikáa, un mǎ dọ nǔ éné lée bí me dọ a dọ kpikpo we, bó dọ dota towe jí, dọ parasangu kandé-tantón we dọ Ejípu kpódó Ninívu kpó ténin. kokló towe sín ta bo lekó wá à?”

25 Haikáa dọ n'í dọ: “Sémedó! Ényí Ejípu kpó Ninívu kpó lín sǎ mǎ ó, nǛ sǎ towe lée ka sixú se hwenu e sé towe lée dọ xó sú we, bó dọ ví jì ví we é gbón? NǛ sǎ ó sín gbe ná yi Ejípu gbón?”

26 Ée axósú ó se mǎ ó, é mǎ dọ Haikáa yí gbe nú nǔ émitón lée.

27 Bó axósú ó dọ: “Haikáa, un jló dọ a nǐ sǎ kó dó bló kǎn nú mì.”

28 Haikáa dọ n'í dọ: “Sémedó, axósú ce, dẹ gbe nú yě dọ yě ní dẹ kǎn dọkpó tón sín dọkun ó me nú mì, bónú má bló dẹvo dọhun.”

29 Éné ó gúdo ó, Haiqâr yi xwé ó gúdo, bó kun dọ dọ xu ó sín agé dąxó ó jí, bó zé kó aló tón dọkpó, kó e è nǎ yló dọ xú ó é, bó hwenu e hwe tón ó, é byó dọ lée me, bó gbajagbaja . kó e dọ hwesivó nu é káká bó é cí dọ è lón kǎn dọhun.

30 Haikáa dọ: “Dó nú mesentó towe lée dọ yě ní zé kǎn éló lée, bó hwedébũnu e a jló ó, un ná lón dẹvo lée nú we.

31 Bó axósú ó dọ: “Haikáa, mǐ dọ awínniya dọkpó dọ fí, bó é gba, bó un jló dọ a nǐ to.

32 Éné ó gúdo ó, Haiqáa kpón, bó mǎ awínniya dẹvo.

33 É dọ nú axósú ó dọ: “Sémedó! Jóno we nú mì, un dọ nǔ e un nǎ dó tǎ nǔ na é à.

34 Lo ó, un jló dọ a nǐ dẹ gbe nú afókpakpató towe gbejininótó lée dọ yě ní sǎn awínniya éló, bó ná sisú.”

35 Éné ó, axósú ó kpó me nukúndéjì tón lée bí kpó ko nǔ. É lẹ dọ: “Susu nú Mawu Ajalónlón e ná we nǔnywé éné ó kpódó nǔnywé éné ó kpó é.

36 Ée axósú ó mǎ dọ Haikáa du dọ émí jí, bó ná xósin tón lée n'í ó, xome hun i tlóló, bó é dọ nú yě dọ yě ní yí takwe nú émí nú xwe atón, bó ná hen wá nú Haikáa.

37 É dẹ awu tón lée, bó dó nú Haikáa kpó sǎja tón lée kpó, kpó mesentó tón lée kpó, lobo ná é akwé e é ná zǎn dó yi towe é.

38 Bó nya ó dọ n'í dọ: “Hwi gǎn towe sín hlónhlón, goyíyí gǎn towe! Sultan le dẹ ka dọ hwi dọhun à? dó gbe sémedó towe axósú Senakelíbu, bó dọ lẹ e mǐ sé nǔ e mǐ ná é lée n'í gbón é n'í, dọ nǔ kpedé we nǎ kpé axósú lée.”

39 Éné ó gúdo ó, Haiqáa sí te, bó kí si nú axósú ó, bó kí si nú axósú ó dọ nukón tón, bó byó é dọ é ní ná hlónhlón, é ní nǎ te, bó ná dọ nǔ gégé dọ dọkun tón me. Un dọ byóbyó we we dọ me mítón lée dọkpó ní ma nǎ Ejípu ó.”

40 Éné ó gúdo ó, axósú ó sí te, bó sé wendagbejlató lée dó Ejípu sín ali lée jí dọ yě ní dọ nú Asilíinu lée kpódó Ninívu lée kpó dọ Ejípu to ó me.

41 Éné ó gúdo ó, Haikáa yi dó gbe nú axósú Ejípu tón ó, bó dídó Asilíi kpó Ninívu kpó. é dọ dọkun dẹ lée, bó dọ dọkun gégé.

42 Ée axósú Senakelíbu se dọ Haikáa jǎwe ó, é tón bó yi kpé e, bó xome hun i dẹsú, bó kplá así kó n'í, bó kí si n'í, bó dọ n'í dọ: “Hénnumǎ! nǎví ce Haiqâr, hlónhlón axósudoto ce tón, kpo goyiyí axósudoto ce tón kpo.

43 Ényí a ná bo byó axósudoto ce sín vlódówe kpó nǔ e un dọ lée kpó ó, byó mì.”

44 Éné ó, Haikáa dọ n'í dọ: “Sémedó, axósú ce, nǎ gbe káká sóyi! Sémedó ce, kú nǔbláwú nú we! nú Abu Samík dọ ten ce me, dọ gbè ce dọ Mawu sín aló me, bó dọ étón me.”

45 Éné ó, axósú Senakelíbu dọ: “Hikáa vívéná ce! Un ná bló bó ten e me Abu Samík hwító ó dẹ é ná yí jì hú wédexámetó ce le bí kpo me e un yí wǎn ná le é kpó.”

46 Éné ó gúdo ó, axósú ó kanbyó é dọ lẹ e é kpódó axósú Ejípu tón ó kpó nǎ gbón sín hwenu e é wá axósú ó gón é káká yi je hwenu e é lẹ kó sín gón tón gbón é, lẹ e é ná xósin nú nǔ e é kanbyó é lée bí gbón é, lẹ e é yí takwé lée gbón é, kpódó lẹ e é nó dýo nǔ gbón é kpó. avó kpódó núnina lée kpó tón.

47 Xome hun axósú Senakelíbu tón dąxó dẹ, bó é dọ nú Haikáa dọ: “Yí nǔ e a jló ná yí dọ takwé éló me é, dọ nǔ éné lée bí dọ aló towe me.”

48 Bó Haiqâr dọ: “Axósú ó ní nǎ gbe káká sóyi! Nǔ dẹbũ ba we un dẹ ze ayijayí sémedó ce axósú ó tón kpó susu tón kpó wú à.

49 Sémedó! ete un ka sixu wá xá dọkun kpo nǔ mǎhun le kpo? lo ó, nú a nyó xome dó wú ce hún, sǎ Nadáni nǎví ce sín ví ó nú mì, bónú má sú nǔ e é wa xá mì ó sín axó é, bó ná jó hun tón dó nú mì, bó ná dọ hwe nú mì.”

50 Axósú Senakelíbu dọ: “Yí i, un sǎ é ná we.” Haiqâr zé Nadan, nǎví tón nyónu sín ví ó, bó blá aló tón lée kpó gan kpó, bó kplá é yi nǎten tón, lobo sǎ gan dąxó dẹ dó afó tón lée ná, bó blá é syensyen, bó blá é mǎ ó, é sǎ é nyí gbé é byó xó e me ablu dẹ é dẹ me, dọ fí e è nǎ gbǎje dẹ é kpá, bó sǎ Nebu-hali, bó é nǎ có é, bonu é ná nǎ na é wǎxúxú dọkpo kpo sín kpedé kpo ayihóngbe ayihóngbe.

WEMATÁN 7

Ló Ahikáa tón e me é kplón nǎví tón sín ví le fó dẹ é. Nǔjledonũwu e nǎ jiwú le é. Ahikar nǎ yló nyaví ó dọ nyíkó dągbedągbe le. Akikáa sín tan fó dọ finé.

1 Haikáa byó xó ó me abí é tón hwedébũnu ó, é nó zun nǎví tón nyónu ví Nadáni, bó nó dọ n'í kpódó nǔnywé kpó.

2 “Nadáni, ví ce! Un wa nǔ dągbe kpó xomenyínyó kpó nú we, bó a sǎ nǔ nyanya kpódó nǔ nyanya kpó, kpódó mehuhu kpó dó sú axó mì.

3 “Ví ce! é dọ dọ ló le me dọ: Me e ma nǎ dótó kpo tó kpo à é ó, é ná sǎ kó tón dó bló bó é ná dótó.”

4 Bó Nadáni kanbyó é dọ: “Étéwú a sín xome dó mì?”

5 Haiqâr ka dọ n'í dọ: “Dó un kplón we, bó kplón nǔ we, bó sǎ we sù, lobo sǎ we sù, bó kplón we kpódó ví dągbe dągbe lée kpó, lobo sǎ we dọ ten ce me, bónú a ná du gũ ce . dọ gbe ó me, bó a hu mì, bó sǎ nǔ e un hen gblé lée dó sú axó mì.

6 Lo ó, Aklúnò tunwun dọ nǔ nyanya wẹ un wa, bó hwlén mì dọ dọkun e a zé d'ayí nù mì ó sí, dọ Aklúnò nọ gbọ azọn nù ayi e gbadó lée, bó nọ glón ali nù me e nọ hwanwǔ lée kpó me e nọ yi go lée kpó.

7 Vĩ ce! a cí nù mì hǎnkéké e nọ xo ganvǎ, bó nọ só me dó mǎ é dọhun.

8 Vĩ ce! a cí xẹ e nọ du xẹ e nọ nyí madder é sín dọ le dọhun, bó é nọ gó nù mì égbé, bó sọ ọ, ye na cí xeví e nọ hwla dó dọ ce lẹ me é dọhun.”

9 Vĩ ce! a ko yi me e mǎ gbě tǎn dọ mǎ dọ avivǎ hwenu é; é sọ sín fifá kǎn nyí jǐ tǎn.

10 Vĩ ce! a nyí awínnya dó jǐxwé, bó ná nyí awínnya dó hu Aklúnò tǎn ná dọhun nù mì. Bó awínnya ó xo ǎ, é lẹ yi jǐ káká yi jǐ ǎ, lo ó, é húzú hwēhuhu kpódó hwēhuhu kpó sín hwējijǐ.

11 Vĩ ce! ényí a ko dọ sísí nù mì, bó dọ sísí nù mì, bó dótó xó ce lée ó, a nǎ ko du gǔ ce, bó ná ko du axósú dọ acekpikpa ce lée jí.

12 Vĩ ce! tunwun dọ nù cukú abí agluza sín asíké dǐ ga nù metlu wǒ ó, é ná sekpó sọ tǎn ǎ, é na bo tle cí linfín dọhun ọ.

13 Vĩ ce! Un vedó dọ hwenu e un ná kú ó, hwi wẹ ná du gǔ ce; Hwi lǎmǎ jló ná hu mì, dọ wǔhwinhwan towe kpódó memasí towe kpán wútu. Lo ó, Mawu Mavǎmavǎ hwlén mì dọ ayi towe me.

14 Vĩ ce! a cí mǎ e è tun dọ zunkó jí ó dọhun nù mì, bó xeví dẹ wá mǎ dọ è ko dọ mǎ ó dọ te wẹ. Bó xeví ó kanbyó mǎ ó dọ: “Été wa wẹ a dẹ dọ fi?” Fén ọ dọ, “Un dọ dẹ xo wẹ dọ fi nu Mawu.”

15 Bó xeví ó lẹ kanbyó kanlin ó dọ: “Été wẹ nyí atínkén éló e hen wẹ a dẹ ó?” Fén ọ dọ: “Atín kpeví dẹ wẹ bó un nọ ganje dẹxixo hwenu.”

16 Lark ọ dọ: “Bó ete ka nyí nǔ e dọ nu towe me é?” Fén ọ dọ: “Wǎxúxú kpódó nǔduqu kpó wẹ un nọ hen nù xovesino lée kpódó wamamǎnó lée kpó e nọ sekpó mì lée bí.”

17 Akowé ọ dọ: “Dín ọ, un sixu wá du nǔ, dọ xove dọ sinsin mì wẹ ǎ?” Bó mǎ ó dọ n'í dọ: “Wǎ.” Bó xeví ó sekpó ẹ, bónú é ná du nǔ.

18 Lo ó, mǎ ó fón, bó wlí aklasú ó sín kǎ.

19 Bó xeví ó yí gbe nù mǎ ó dọ: “Ényí nǔduqu éné ó wẹ nyí nǔduqu towe nù me e xove sin lée ó, Mawu ná yí nǔ e a nǎ wa lée kpó xomenyínýǎ towe lée kpó ǎ.

20 Ényí nǔbláblá towe kpódó dẹ towe kpó né ó, Mawu ná yí dẹ towe abí dẹ towe ǎ;

21 Vĩ ce! a ko nyí kinikini e zun xǎntǎn xá tóci é dọhun nù mì, bó tóci ọ nọ dǐ zǎnlin dọ kinikini ọ nukǎn nù táan dẹ; bó kinnikinní ó lón xá tóci ó jí gbe dọkpó, bó du í.

22 Vĩ ce! a cí nǔvínúví e dọ jinukún me é dọhun nù mì, dọ é nọ wa dągbe nù nǔdẹ ǎ;

23 Vĩ ce! a cí nya e dó blēhwin gǎglónú wǒ, bó ée jinukún hwenu wá su ó, é fón, bó ya, bó bẹ, bó só, lobo wa azǎ káká, bó é tǎn sín jinukún wǒ dọhun. jlẹ, bó gǎn tǎn dọ n'í dọ: “O fǎnlinǎ! A sù ǎ, a ka lẹ hwe ǎ.”

24 Vĩ ce! a cí xeví e è sọ dó dọ me é dọhun nù mì, bó é sọ sixu hwlen édẹe gán ǎ, lobo súxó ylǎ xeví lẹ dọ emi na zé ye dó dọ ọ me xá emi.

25 Vĩ ce! a wa nǔ xá mì lẹ e avivǎ dọ jǐ tǎn, bó é byó zǎnmetó xwé gbe bó ná dó yǒzo é dọhun.

26 Ée yǒzo ó, é je adǎn dó yě jí, bó yě nya ẹ, bó xo e, bónú é ma du yě ó.

27 Vĩ ce! a ko nyí nù mì agluza e byó sin zozo me xá me dągbedągbe lẹ é dọhun, bó hwenu e é tǎn sín sin zozo ọ me é ọ, é mǎ doto kwijikwiji dẹ bo jete bo xò kó me.

28 Vĩ ce! a cí gbǎ e je kpó xá gbě tǎn lée hwenu e yě dọ wǎ sá wẹ ó dọhun, bó sọ sixú hwlén édẹe gán ǎ é dọhun nù mì.

29 Vĩ ce! cukú e è ma nọ du nǔduqu tǎn sín gbenyinya tǎn me ǎ é nọ huzu nǔduqu nù xeví lẹ.

30 Vĩ ce! alǎ e ma nọ wa azǎ ǎ, bó nọ lẹ gle ǎ, bó nọ ba nukúnkén, bó nọ lẹ dọ ayixa nyanya ó, é nǎ gbò sín abóta tǎn jí.

31 Vĩ ce! nukún e me è ma nọ mǎ wěziza dẹ ǎ é ọ, avlasúsú lẹ na cyan, bo na tǎn.

32 Vĩ ce! a cí atín e yě dọ ala tǎn lée sǎn wẹ ó dọhun nù mì, bó é dọ nù yě dọ: “Ényí nǔdẹ dọ alǎ ce me ǎ ó, mì ná sixú sǎn mì ǎ.”

33 Vĩ ce! a cí awíi e yě dọ n'í dọ: “Jǒ ajotó dó káká je hwenu e mì ná bló siká kǎn dọkpó nù wẹ, bó ná ná wẹ suklé kpódó amandi kpó é dọhun.”

34 Nyǎnu ó dọ: “Un wǎn azǎ e tó ce kpó nọ ce kpó wa ó ǎ.”

35 Vĩ ce! a cí dan e dọ wǔn jí hwenu e é dọ tǎsisa tǎntin é dọhun, bó xẹ dẹ mǎ yě, bó dọ: “Nǔnyanyawiwa dọ nǔnyanyawiwa jí, bó me e nyla hú yě ó ní xlé ali yě me wẹ lée.”

36 Dan ó kanbyó hla ó dọ: “Lǎngbóví lée, gbǎgbá lée kpódó lǎngbó lée kpó e a nọ du dọ gbe towe bí me lée ó, a nǎ só yě jó nù tǎgbó yǎtǎn lée kpódó mejitó yǎtǎn lée kpó abí a nǎ só yě jó ǎ?”

37 Hla ó yí gbe n'í dọ: “Éeǎ.” Dan ó ka yí gbe n'í dọ: “Un mǎ dọ hwi wẹ nyí me nyanya hú me bí dọ mì me.”

38 Vĩ ce! Un ná nǔduqu dągbe wẹ, bó a ka ná nǔduqu xúxú mì ǎ.

39 Vĩ ce! Un na wẹ sin suklé tǎn. nu ahan kpó ahan dągbe kpó, bó a ka ná sín dọ doto ó me nù mì ǎ.”

40 Vĩ ce! Nye wẹ kplón nǔ wẹ, un kplón wẹ, bó a kun bibeten nù mì, bó hwlá mì.

41 Vĩ ce! Un kplón wẹ sǎdlutín gaga dọhun; bó a blǎ mì, bó blá mì.

42 Vĩ ce! un dọ nukún dọ wẹ wẹ dọ a nǎ gbá xo dąxó dọkpó nù mì, bó ná hwlá cí kentó ce lée nukǎn dọ finé, bó a nǎ cí me e è dǐ dó do gǎngǎn me é dọhun nù mì; lo ó, Mawu Mavǎmavǎ kú nǔbláwǔ nù mì, bó hwlén mì sín ayi towe me.

43 Vĩ ce! Un dó dągbe nù wẹ, bó a só nǔ nyanya kpódó wangbenúme kpó dó sú axó mì, bó dín ó, un jló ná dẹ nukún towe, bó ná só cukú lée sín nǔduqu nù wẹ; bó ná sú nǔ bađabađa e a nọ wa lée sín axó wẹ.

44 Ée Nadan se xó éné ó dọ nylo tǎn Haiqáa gón ó, é dọ: “Nylo ce! wa nǔ xá mì lẹ e a tunwun gbǎn é, bó só hwe ce lée ke mì, dọ mǎ ká dọ finé bó hu hwe nye dọhun, bó nọ só hwe ke me hwi dọhun?”

45 Nylo ce, yí mì! Dín ó, un ná wa azǎ dọ xwé towe gbe, bó ná bló só towe lée, bó ná kón nyibú towe lée sín zunkó, lobo ná kpé nukún dó lǎngbó towe lée wú, dọ nye wẹ nyí medídá, bó hwi wẹ nyí hwējijǎn.

46 Haikáa ɖo n'i ɖo: 'Vĩ ce! a cí atín e ma nɔ ná sínsén ă ɖo sín tó ó ɖɔhun, bɔ gǎn tɔn jló ná sɛn ɛ, bɔ é ɖo n'i ɖo: "Só mì yì fí ɖěvo;

47 Gǎn ó ka ɖo nú atín ó ɖo: "Hwi ɖo tɔ ó tó, bó ma ka ná sínsén ă.

48 Vĩ ce! hwenu e hɔn ɖo kpikpo wɛ ó, é nyó hú hwenu e aklasú ɖo vũ é.

49 Vĩ ce! yě ɖo nú xɛ ó ɖo: "Nɔ zɔ nú lɛngbɔ lée, bónú afúntúntún yětɔn má wa nũ dó wũ wɛ ó." Hla ó yí gbe n'i ɖo: "Lɛngbɔ nyibúsú ó nyó nú nukún ce."

50 Vĩ ce! ye bló bɔ xeví ɔ yì wemaxɔmɛ bonu é na kplón nũxixa bɔ ye ɖo n'i ɖo "Dɔ A, B." E ɖo "Lɛngbɔvi kpodo gbɔ kpo ɖo gan ce mɛ".

51 Vĩ ce! ye só tóci ɔ ɖó tavo ɔ kɔn bɔ é j'ayĩ, bo jɛ éɖée mló jí ɖò kó mɛ bɔ mɛ ɖokpo ɖo: "Mì nú é nì mló éɖée, ɖó jijo tɔn wɛ, é na ɖyɔ ă."

52 Vĩ ce! xógbe éné ó, è ko xlé ɖo é nyí nũgbó: "Nú a jì vĩ súnnu hũn, yló ɛ ɖo vĩ towe, nú a kplón vĩ súnnu hũn, yló ɛ ɖo kannumɔ towe."

53 Vĩ ce! mɛ e nɔ wa ɖagbe ó, ɖagbe wɛ è nă mɔ; mɛ e ka nɔ wa nũ nyanya ó, nũ nyanya wɛ é nɔ wa, ɖó Aklúnɔ ó, lě e é wa nũ gbɔn ó wɛ nɔ sú axó ɛ.

54 Vĩ ce! été un ka sixú ɖo nú we hú xó éné lée?" ɖó Aklúnɔ tunwun nũbúdo lée, bó tunwun nũbúdo lée kpódó nũbúdo lée kpó.

55 Éné ó, é ná sú axó wɛ, bó ná ɖo hwɛ ɖo nye kpó hwi kpó tentin, bó ná sú axó wɛ lě e a jɛ gbɔn é.'

56 Ée Nadan se xó éné ó sín nylɔ tɔn Haiqâr gón ó, é jĩ tlóló, bó cí aɖwé e è hen xú é ɖɔhun.

57 Éné ó gúdo ó, afɔ tɔn lée, afɔ tɔn lée kpó adaja tɔn lée kpó húzú, bɔ adɔgo tɔn vún, xomɛ tɔn lée gbadó, bɔ é kú.

58 Éné ó gúdo ó, è nă sú kún tɔn dó, bɔ é yì kútomɛ. Dó mɛ e kun do dó noví tɔn ta ó, mɛ ó ná jɛ mɛ; mɛ e nɔ tun mɔ ó, mɔ ó ná wlí i.

59 Nũ e jɛ éné ó, nũ e mĩ mɔ ɖo Haiqâr sín tan ó mɛ é né, bɔ susu nú Mawu káká sóyi. Amin, fifa kpó.

60 Tan éló fɔ kpódó alɔdó Mawu tɔn kpó, ní só ɛ su! Amée, Amée, Amée.